

شعر د "هُنر" نوم دے او کوم شعر کښې چې هنري "تمنه" فطري سادگي، فكري تازگي، ارزنگره انکور گري، لفظي جادوگري، نازكي، نغمي، کمه کمزوري وي نو تش مصنوعيت او مقصديت هفه د تل پاتې ژوند تر پولو او پورو نه شي رسوله -

د دوران د گريان غورزي پرزي، تاؤ تپ، شور او زور، تيارې تورتمونه او تيندكونه چې شاعر د خپلو احساساتو، محسوساتو او جذباتو په رينا د ژوند د تصوير سره د خور، رنگ باره، حسن خېزه شعریت په مزي اوکندي نو ابدي او آفاقتی شعر تربنه جور شي او هم داسي شعر د شاعر د شعور د ټولو غارو، خواو او څانګو عکاس او ترجمان وي -

ما چې د بناغلي ڈار یوسفزي نه کوم نظمونه وخت په وخت په ادبی ناستو او بندارونو کښې اور بدلي دي نوزما يقين دے چې که د موصوف ملګري ټوله شاعري هم داسي تغزل رېزه، بنائيست باره وي او دا شاعري د كتاب د ژوند د عمل په غېر، کښې محفوظه شي نودا به زمونږ په شعری پنګه او پانګا کښې یوه خوبه، درنه او رنه اضافه وي -

سید صابر شاه صابر
پېښور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خار ڀوسفزئ

تول حقوق د لیکوال او پښتو دات نېټ وېب پانې په نوم محفوظ دي

ژوند په دائزه کښې

ڈار یوسفزے

03339506595

Zaaryousafzai@gmail.com

د كتاب نوم

شاعر

تحسین بې خېله	مخ پانه
خیام یوسفزے	کمپوزنگ
گوهر علی گوهر ، حنیف قبس	پروف ریدینگ
2015 اپريل	د چاپ کال
يو زر	د چاپ شعېر
250 روپۍ	بېعه
پښتانه ادبی ملګري "پام" بې خېله	خورؤنکي
اعراف پرنېرز محله جنگي پېښور	چاپکار

03125945568 — 091-2580006

د موندلو درکونه

دفتر پښتانه ادبی ملګري "پام" بې خېله ملاکند	د
يونیورستي بک ايجنسۍ پېښور	د
پښتو اکیدمي بک شاپ پېښور پوهنتون	د
يونیورستي پبلیشرز قصه خواني پېښور	د
طاهر بک سنتر شير خانه پلي، ملاکند	د
پښتوخوا کښې د کتابونو هر بشه دکان	د
برېښنايی کتاب — پښتو وېب پانه	د

--> www.pukhto.net

ځار یوسفزے

ترون

﴿ د دواړو جهانونو د سردار حضرت محمد په نوم
چې انسانیت ته یې د انسانیت معنی اوښودله

﴿ د خپلې ناروګه مور په نوم چې د اولاد د
جدايی غم اوږنځوله

خاریوسفزے

خاریوسفزے

ځار یوسفزے

ځار یوسفزے زما په هغه کشرانو کښې د څوک چې حقيقة تا په ما ډېر گران د. خوش ګفتاره، خوش لباسه، نرم خويه، خنده رویه او د بنې کړه وړه خاوند د. د خبرو د ملک فتح کولو د پاره یې د شعر لاره نیولې ده، ولې د علم د بلندی، د پاره ورته لا وخت شته. سوچه ژبه، هنري استعداد، تانده جذبه او واضحه مقصد به ځار یوسفزے تر خپل مراهه رسوی. د نورو لارو چارو د لتون ورته هېڅ حاجت نشته. د علم او فن او نظر او بصر د اضافې د پاره چې څومره مطالعه او مشاهده ضروري ده، دومره اهمیت مکالمه هم لري. یعنې د سري ناسته ولایه دې د داسې څلکو سره وي، د چانه چې د علم او هنر نېټه په نېټه د منتقل کېدو احتمال وي. اوس زه نه شم وئېلې چې آیا ځار یوسفزي ته داسې ماحول حاصل ده؟ له کومه چې د ده په بصارت او بصیرت کښې په زړه پورې اضافه کېډې شي؟ او کنه ده په داسې حال کښې ژوند کوي چرته چې ده هر وخت د ذهني او قلبي الفاؤ تلغاؤ سره مخ وي؟ بهر حال په

دواره صورته کښې د ڭار يوسفزي فن ته د ودي مېلاوېدو امکان شته . حالات موافق وي او كە غېر موافق ، د ليکوال قلم ته رواني وربخني . شاعر اديب ته خو د کروندي د پاره زمکه پکار وي . لىمە وي كە لوندە ، كايرزنه وي او كە خاورينه ، باقي كار د هنر وي چې د ورسره ڭە لوبه كوي د خوش رنگه او خوشبویه گلونو پتې پکښې لگوي او كە د مېوه داره ، سايە داره ونو بن ترې جوروی . ما پە خپله د ڭار يوسفزي تولە شاعري نە ده لوستي ، بس غزل نيم شعردۇوھ ، قطعە نيمە او ياد نظم ڭە لېرە دېرە حصە مې چرتە د سوچل مىدىيا پە ذرىيە او ياد مشارەرە کښې د اورپەدو تر حده تر نظرە تېرە شوې ده ، له دې كبلە زە د ڭار يوسفزي د شعر پە حوالە خپله تنقidi راي نە شم ورلاندى كولە . بيا هم د خروار اندازە د چونگ دانو نه لكېدى شي بس دومرە به اووايم چې كە چرى د نرگىسىت او تادى گىندى نه ئان اوژغوري نوزما يقين دە چې د ڭار يوسفزي د پاره يو ادبى روشنانە سباون سترگى پە لار دە .

بخت روان عمر خېل
مرستيال ليکوال "مل" ملاكتى

د ادب پالنه هلتھ کښې بشة کېږي
 ٿئ، چې ٿو ملګرو ”پام“ پله به ٿو
 پښستانه ادبی ملګري ”پام“ ملاکنڌ په ادبی دنيا کښې
 خپل يو ڪانگرے مقام ، نوم ، حبشيت او تاریخ لري. دَ دې
 تنظيم سره دېر غټه غټه ادبی شخصيات تړون لري ، کوم
 چې دَ مقصدي ادب یعنې ”ادب دَ پاره دَ ژوند“ مكتب فکر
 خاوندان یادېږي .

ڪار یوسفزء هم د ”پام“ ملګرے دے او ڪان اوس دَ
 مصنفيں و په صف کښې شاملوي او خپل اولنې كتاب
 شعری ټولگه ”ژوند په داڻره کښې“ تاسو ته ورآندې کوي. دَ
 هغه شعر ٿنگه دے ؟ دَ هغه په ادب کښې ڏئه مقام دے ؟
 او دَ هغه شاعري ڏومره ژوند او ژواک لري ؟ دا فېصله به
 تاسو په خپله اوکري . زما په نزد خو دېر بشة شعر ليکي او
 خپل دَ زړه آواز اولس ته په دېر بشة انداز سره رسوي او زما

په خیال دا د پام د روزنې ، پالنې او خصمانې کمال دے او
دا خبره زه نه کؤم بلکې گار یوسفزے په خپله هم د دې
خبرې قائیل دے او هغه خپله ټوله ادبی زده کړه د ”پام“
کمال او احسان تسلیموي نو ټکه خو وايي چې :

د ادب پالنه هله کښې بشه کېږي
ئی! چې ټو ملګرو ”پام“ پله به ټو
خدای دې اوکړي چې د پښتانه ادبی ملګري ”پام“ ملاکند
ټول ملګري د خپلې ژبې ، ادب او ثقافت خدمت دغسې
جاری او ساتي او د ”پام“ ریناګانې لکه د نصر په هر لوري
خورې شي آمين .

دیدار طاهر

صدر ”پام“ بېت خپله

۱۵-۰۳-۲۰۱۵

د ګار یوسفزی غزلزارونه د جانانه محبتونو د سرو او د ژوندانه د توروونو د تور نه راکشید شوي رنگونه لري . چې د موضوعي او معروضي شعریت یو نا آشنا او دؤلي امتزاج تړی وجود بیا موندي ده .

دا بشاغلے د شاعری په خپلو څربو مزکو څاني کوي . او د تغزل د لونکو ګل منجري فصلونه ترې اخلي ، دغه رنگ د ده د تخیل لاس دېنکلا د کهکشاونو د ژئیو نه ستوري راشو کولے شي

خو هنري الميه یې دا ده چې د خپل فن سره د خواری په حواله د کړاؤ نه دده کوي . هم د دي اهله د ګار یوسفزی د غزل ټېنې شعرونه خو د علویت او ارفعیت د آسماندرو معراج ته رسی ، ولې ټېنې نور شعرونه د دغه معیار خون کوي او د عدم توازن دا عنصر د ده د غزل

مجموعي تاشر ته زبنت زيان رسوي . زما په نزد که دغه
”هنري تکه“ ڪار يوسفزئ د خپلي پام لري او زيар په زور د
گان نه ۽ باسي نوزهه په وٺوق سره وئيلري شم چي د ڪٻنو
معصره د چشمک او د تنقیص د غرور بتان به دل دوبه
کري .

داڪٽير عالي خپل درياب

چثيرمېن پېستو خانگه
ملاكتو پوهنتون

د ملاکند د زرخېزې او ادب خېزې خاورې د ڭلەمی شاعر او
صحافى ئار يوسفزى شاعرى او پە خصوصى توگە آزاد
نظمونە يې د بۇدى د تال پە شان پە رومانى فضا كښې
رنگونە شىندي ، كە يو طرف تە د فطرت نە د خېل وجدان
عڪسونو لە رنگونە راغوندو يو بل طرف تە د ژوند د
عڪس هەفە برخې ھم پە گوته كوي چې تيارو يا سېرو
پناھ كېي وي چې د زېلى انسانىت او پېنىتون قام د حق او
بېدارى آواز پورتە كوي چې زما پە خىال ھم دغە عصرى
تقاشه ده .

ډاكتير نورالبصـر اـمن

ڭار يوسفزے دَ ملاكندَ جديد غزل بىكاره او نمايندە لىكوال
دَ چى غزل يې يو ڭانگىر اسلوب ، خوند او رنگ لرى پە
فكري توگە دوى خپل غزل كنې رومان ، ترقى پىسندى ، قام
پىستى او اولسى مىنه غوندى مەم موضوعات ئاى كوي او
ھر ۋو كە دا مضافىن كله كله دېر درانە او سقىل شى خو دَ
ڭار يوسفزى فنى مهارت دغە موضوعات پە خپل نازك نازك
غزل كنې پە هنرمندى سره راوري. دَ ڭار يو سفزي دَ غزل
لەظونە ، ترکىبونە ، بندىشونە ، روزمىرى محاورى ، ردىفونە
او قافىيە تول د دوى د غزل فنى خواپە او جديديت برسپەرە
كوي. دَ ملاكندَ دَ غزل پە او بىردى سەرتايىنى ور د چى مۇنۇر
غزل بخېستە دېرە مؤثرە او دَ بېرى ستايىنى ور د چى مۇنۇر
ور سره دَ پېستو دَ جديد غزل پە حوالە تولىپ ھيلىپ تېلىپ شو.

داكتىر شېرى زمان سىيماب

پېشتىو اكىدمىي پېشىور پوهنتون

16-02-2015

دا کار کؤل که زما د پاره په دې وچه گران ۹۹ چې ڈار زما د
 عصر شاعر دے او زه به ورسه هفه شان انصاف ټنه کړې
 شم د کوم نام او مقام چې هفه حقدار ده . زما د لیکلو
 مشکل دا ده چې ما د ڈار یوسفزی توله شاعري نه ده
 لوستلې خو چې څو مره مې اور بدلي او لوستلې ده نو هفه د
 پښتو متل ده چې :

”د نر ڈوي ژرا په ڈانګو کښې معلومېږي“

ډاکتیر زبېر حسرت

يو خوا که د شورووي اتحاد د هاتېدنی په وجه نظریاتي
 مباحثې ته زبست زيان او رسید ، بل خوا د ثقافت هفه
 اقدار او اوصاف کوم چې وراندي د حمزه شينواري د غزل
 پېژندگلي وه ، دا په نوي شاعري کنې په لوی مخلید
 کنې راڭرگند شو ، خو دي سره سره چې يو بل بنیادي
 رجحان د انفراديت پېدا شه چې دا قسمه رجحان له كبله
 يو وجوديت او تجربت ته هم لاره پرانىستلى شوه . د
 ڭار يوسفزي شاعري هم په مجموعى تۈگە د اثراتو نه
 تشه نئې بىكاري لكه دى شعر ته دى ڭېرنە اوشى :

ماته چې ۋۇمرە بىكارپىدە د فاصلەيى شىكلا وه
 چې ورنىزدى شومە بىكلا هيچ په يو ڭىز کنې نئە وه
 نوي شاعرano کنې ڭار يوسفزە هم يو پېژندگلى نامە ده
 چې د تېرو ۋو كالو راسى يې خېل لىك ، تخليق تاند و
 بەهاند ساتلە دے . د نوي شاعري اساسى (Basic Composition)
 رغبىت د رومان و انقلاب نه دے او بىا د شورووي اتحاد د

ماتېدنی نه پس دې کښې آئيالوجي تر ډېره حده د څاقافت
 توکي د پاره هم ئای پرېښودو . د ټار یوسفري شاعري
 کښې هم د دې ذکر شوې توکيو شتون بشايي چې هغه د
 عصری ادراك او زمانی شعور نه محرومه نه د . دې سره د
 نوبت په حواله د هغه فني فكري هڅي هاندي هم مونږ د
 هغه شعر مستقبل نه هيله مند کوي .

فېصل فاران

مانکي صوابي

ژوند، دائزه او ځار یوسفزے

د نیازبین ملګري څار یوسفزی د شعر دا کربنه چې :

ستا محبت هم ده ، انا راباندي هم گرانه هه
 په وړومبي ټل ما اورېدلې ده نو په حافظه مې نقش
 شوې ده . دغې نه علاوه چې ما د هفه کوم شعرونه
 اورېدلې دی نوزما باور بې په دې خبره پوخ کړے ده چې د
 هفه انا هفه د محبت نه نه رانیسي خو د عقیدت په نوم
 بې د انساني جذباتو د مفلوج کولو او منجمد کولو نه البه
 رانیسي . محبت د کائنا تو د جوښت دليل گرئېدلې وو او
 عقیدت په کائنا تو د جمود جواز جور شو ده او انا به بې
 د زوال سبب گرئي ژوند د ادم ، جنت او شیطان تر
 منګه د مثلث نامه هه . دا مثلث نامیاتی ده نو ټکه بې
 درې وړاه اړخونه د کربنو په ټکای د دائزرو نه جور دي او دا
 دائزري هم په خپل ټکای په لفظونو او معنو اداينه دي .
 محبت د زړه نه راؤختو او په سترګو کښې د ټلبدو په ټکاي
 د ژې په سر پاتې شو ، عقیدت د روحانیت بارگاه نه د

دَ مادیت په دربار کښې مختورن او درېدو او انجام کار انا
 په هر څه دومره څوره شوه چې جنت يې هم او سېزلو . دَ
 ادم زو زاد ګان په انا کښې راؤنځښتو او خپل دوه ګزه قبر
 پراخه کولو دَ پاره يې ويړه دنيا په ګان تنه کړه او په
 نورو هم . هغه دَ جنت تشریح دَ انا په معنیو کښې او کړه او
 زمکه يې اور کړه . هغه محبت ټنه پېژندو نو دَ جنت
 سرچینه مذهب يې دَ مرگ جواز ټګرکېدو . هغه دَ جنت په
 مفهوم پوهه نه شو نو وطن يې مقتل جور شو او هغه دَ
 ادم دَ مينې په حرمت پوهه نه شو فساد له يې دَ عبادت
 سپېڅلې نامه ورکړه .

دَ مثلث په زاویو کښې تناسب څان او بېلبو او ګکه
 تولنې هم اعتدال او زغم د لاسه ورکړل . دې حالاتو کښې دَ
 لفظونو حرمت ساتونکو باندي زیاتې ذمه واري راغلې او
 یو ګل بیا تاريخ هفوئ نه غړښته او کړه چې دغه مقتل
 کښې خپل سرونه او بائېلې خو خپل لفظونه د ژوند
 علامتونه کړي .

دَ نیازبین ملګري ڈار یوسفزی لفظونه د ژوند علامتونه دي
 هغه هم دَ لفظونو دَ حرمت ساتونکې قبیلې یو ټوان ، تاند

او ويارمن غرے دے او دغه مقتل ته د خپل تول پښتون
جلال او جمال سره راغلې ولار د.

زمونږ په وړاندې د هغه وړومبې شعری کتاب ”ژوند په
دانره کښې“ پروت دے او د دي هر لفظ ګواهي ورکوي چې
هغه د اعدال او زغم راوستلو د پاره د دليل او منطق په
صف کښې ولار د، خپل احساس له یې ژبه ورکړي ده او
په جار وايي چې :

د توري شپې د شوګيره تصویر سحر له راړم
په خپلو سترگو کښې دا غني احساس نمر له راړم

قام بيا وطن
حیات روغانے - وردکه

۲۷-۰۲-۲۰۱۵

فن په ځاصل توګه شاعري او ادب همېشه د فنکار ترجمان وي. هم دا خبره په ڭار يوسفزي سل په سله پوره ده. ڭار يوسفزے چې څومره بشکلې ده داسې یې شاعري هم بشائيسته ده. څومره چې بنه سړے ده دومره یې شاعري بنه ده او چې څومره خوږ ده هغه هومره یې شاعري خوږه ده.

د ڭار يوسفزي د شاعري نه دا خبره څوګندېږي چې دا د یو پوهه تعلیم یافته ، باشعروه او د دېر لوستونکې سړي کلام ده ټکه خو پکښې د فلسفې سرسری لهرونه بشکاري. د ڭار په شاعري کښې د انساني سوچ او فکر د پاره تازيانې هم شته او دعوت هم . د ده په شاعري کښې نوي تشبیهات ، استعرات هم شته او د معنوی یو جهان هم . ټکه خوزما په خیال د ڭار شاعري د مطالعې سره په غور و فکر ارزی نه چې د اورېدو .

د ڪار د شاعري ڊېرہ کمھ برخه د اولسي مشاعرو يا د موسيقى جوگه ده هم دا د ڪار د شاعري کمھ دے چې دي د خواصو او پوهه خلکو شاعر دے . اولسي رنگ يې په شاعري کښې ڊېر کم دے خو کېدې شي چې مستقبل کښې انشاء الله په استاذانو کښې ڻان له ٿائي جور کري .

زما دا دعا ده چې ده دا کراو او زيار دي . الله پاک د پښتو ادب باغچه کښې يو گلنده ، خوشبوداره او گته ور گل کري آمين .

محمد جمیل کاچو خپل

آلهه دنۍ

گفت خیام

د ڪار یوسفزي شعر په ټولپزه توگه د ڪړکجن حالاتو
محور ده او بيا ڏمياني طوفاني گرداونو په مخه ڪرے
شاعري يې ڏراګونو په مثل لکه د تبور او ڪومل سرونو
په ٿير په اورپدونکو بنه هانا پوري اغيز شيندي او زرونو
کښې لار کوي . زهه يې ڏخورو څورو سندريزي نغمو
تالونه او چالونه سوروي . وجданۍ تهاتهونه يې لکه د
سونو راګونو هر رنگه طبیعت او مزاج لري . شاعري يې ڏ
قام ، اولس او ڏڙوند ڇواک د پېښو عکاسي کوي ، شاعري
يې کره ده خو په هانه چې ڪار دي دغه سوبھنتوب
د خپل اديي یون متزل اوګني .

د گربوان څيرل متزل نه دي مجنونه
لا په لار کښې نور ڏمياني مقامات شته

خیام یوسفزئے

مدیر اجرائي د پېښتو دات نېټ و پې پانې
۲۳-۰۲-۲۰۱۵

ئار د ژوند او جانان په آئينه کښې

د ژوند او جانان الفاظ صرف الفاظ نه دي. بلکي د ژوند کردارونه دي کوم چې د بني آدم د پرمختګ په تاریخ کښې دېر اهمیت لري. هر قوم په خپل وخت او زمانه کښې تر خپله اوسمه پوره په دې حواله دېر زیار کړے د. ولې پښتنو اتلانو چې د دې کردارونو څنګه سترګه په کوم خلوص محبت او اخلاص سره کړي ده هغه حقیقتاً ژوند او مثالی حبیثت لري. هغه که د ژوند د مبدان شهسوار وو او که د لوک داستانو تر محبتونو زړه ور ... دواړه ډلو خپل خپل ځانونه په دنیا منلي دي. د پښتنو د زور تاریخ نه تر نوي پوري دغه کردارونه په هر دور کښې دېر زیات بشکاره او واضحه دي. پير روشنان سره د خپلې ډلي او خوشحال بابا د دریا خان او مېروپس خان سره د چانه نه پت دي او نه هبر دي. او دغه شان د جانان په حواله د آدم خان درخانه نه تر یوسف خان شېر بانو ، مومن خان شیرینى او موسى خان ګل مکئ پوري د جانان کردار ژوند او دېر رون ساتلے شوې ده چې نن هم په دې په ئای نوي نسلونه فخر کولې شي.

د ژوند کردارونو یعنی ژوند او جانان ته پښتنو شاعرانو او ادیبانو هم بلها د زیونو تورې وینې نذرانه کړي دي او د قومي وقار د برقرار ساتلو په هڅه یې په شعوري توګه د زیونو د زخمونو ډیوپه یې بلې ساتلي دي په دې حواله هم د زړو شاعرانو او ادیبانو تر د وخته پورې چې کوم افکار او تخیلات د کاغذ د مخ سره سره د هوا په چپو عوام الناس ته را رسېدلی دي . د هې له برکته نن هم د ژوند او جانان کردارونه دېر زیات زړه رابښکونکې او بې مثاله دي . د خیالات او تفکرات دومره زوروړ دي چې د جذې جنون نه سکون ته پرېږدي او نه مړ کیدو ته . د دې خاورې په فره ذره د دغه کردارونو تصویرونه جوړ دي او هر راتوکېدونکې نسل ته یې د خپل ذوق او اهمیت په مټو لګيا د استفاده کوي .

زمونې د دور دغه قافله هم د خپلو اتلانو په نقشِ قدم برابر روانه ده سفر کوي او د ژوند جانان د کردارونو په زنه، تندی او انګو د خپلو تودو وینو خاللونه د لپونو جذبو په زور بډي بلکل د نن دور د تقاضې سره د جدت د اصولو په رنا کښې یو تېز و تند سفر جاري ده .

که رحمت شاه سائل ، دروپش دراني ، داکتر خالد زيار ، محمود اياز او علي اکبر سيال د قافلې په دغه سفر کښې د سر لبکرو کردار لوبوی نو ڭار ، ديدار طاهر ، شفق صابر ، اصف خان اصف او نور ملگري هم تر خپله اوسه نشان په لاسو اوږه په اوږه د دغه مشرانو سره برابر زيار کوي .

ڭار صېب نه صرف يو خوب ژې شاعر ده بلکې يو ډېر متحرك منظم او کلک ورکر هم ده هفه چې د خپلو لپونو جذبو بشائيست د خپل ڭانگري تخيل په گوتو په کوم انتظام او انصرام سره د ژوند او جانان د کردارونو په خدو خال شيندي دا يو ډېر د قدر وړ زيار ده گکه چې هفه د خپل عمر او تجربې نه يو نه بلکې سل قدمه مخکې مخکې روان ده او په هر پړ او د خپل فن او هنر يو بې مثله نفرانه پېش کوي ، زما کامل یقين ده چې دا کوشش او پر مختګ به ڭار صېب د مستقبل د ادبی تاریخ لېکونکو په زرونو او ذهنونو کښې لکه د بلې شمعې ژوندی ساتي .

خدای دي اوکري چې ڭار صېب نور هم چابک ، چمتو او د هفه قلم نور هم تېز او تېره شي چې د پښتو د ادب گلستان پړي

همېش ترو تازه وي. د گار صېب دا کتاب اگرچه د هغه
اولني قدم دے خو موئې تري نور هم په زرہ پوري اميدونه
لرو هغه ورخ لري نه ده چې دا ٿانگه به لکه د ڪوري وني
نوره هم ڏېره زياته گل شي.

نور محمد مشال

پښور

۱۱-۰۴-۲۰۱۵

ځار د ملاکنډ

د ملاکنډ د سیمې جوړښت په خپله د بنائيست او ټوانمردي هنداره ده. د دې سیمې تاریخ هم د دغه بنائيست او ټوانمردي په ترڅ کښې د خپل بنائيست سره سره د جنګيالو د مړاني قيصې هم بيانوی دغه سيمه کښې یو اړخ ته د معصومې آښ، هارون، سرتور فقير او د نورو داسې اتلانو قيصې په خپله لمنه کښې ګایولې دي نو بل اړخ ته بې د پښتو بنائيسته تندی له د عظيم راپيزۍ غوندي بنائيسته تيکونه هم پېدا کړي دي. د ملاکنډ د سیمې د پېغلو د ازادي د جنګ د تپو انګي اوس هم د دغه دنگو غردونو په سختو کابو کښې اور بدې شي.

په ملاکنډ تيارې خـورې شوي

هارونه توره برپنهو چې ربا شينه

د پت نه ډکه دغه قيصه یواځې د جنګيالو اتلانو قيصه نه ده. د دغه بنائيسته غـرونو بنائيست د دې سیمې د شاعرانو اديبانو او هنرمندانو په ليکونو او فن پارو کښې هم خپل عکس ثبت کړے ده.

رحمت شاه سائل، اروابناد عبدالحکیم قادری بابا، اروابناد مولانا محمد اسلام اجملی، اروابناد اخون فام جان، اروابناد شپر زمان ماھر، اروابناد پروفیسر صاحب شاه صابر، محمد اسلام ارماني، پروفیسر نواز طائر، داکتر خالق زیار، علی اکبر سیال، داکتر علی خپل دریاب، تجمل حسین قائیل، نور محمد مشآل، محمد رحیم رحیم، بشیر احمد قاصر، دیدار طاهر جمعه الرحمن افگار، برادر خان عاطر یوسفزے، بنائیسته رحمان دلسوز، بخت روان مضطرب، بخت روان عمر خپل، احمد مخلص، فضل سبحان عابد، امیر رزاق ساحل، زرنوش شهاب مکرم خان سبا، شادوالله اسیر، ابا سین یوسفزے، صدبر بیتاب او نور بې شھپرہ داسې رهبران دی چې هفوئ د دې سیمې د ادبی هلو گلو نه په تنظیمي توګه غور رنگ جوړ کړو. د دغې تنظیمي تحریک د ژوندي ساتلو برکت وو چې د ملاکنډ سیمې د باشعوره ټوانانو یو لوی ادبی لښکر پېدا کړو. دلته د دغه ګلمو ذکر خو کېدې شي خو په بیله بیله توګه د هفوئ تذکره یو ځان له کتاب غواړي ټکه چې دغه شاعران او ليکوالان یقیناً د معیار په توګه د پښتونخوا د هري سیمې د معیار نه کم نه دی.

هم د دغه ټوانانو په ټولی کښې، په دغه چاپېرچل کښې د
ښکلې انداز او خورې ژې شاعر ڪار یوسفزے هم د. ڪار د
ملانکند د بنائيست ترجمان، د دنگو غرونو د ننگ د قيسو
راوي او د مرد د ساندو سندريغارې د ڪكه چې هغه په خپله
ښکلې شاعري، کښې دغه ټول توکي لري. دېره د خوشحال
خبره ده چې ڪار صب خپل كتاب د ”ژوند په دائزه کښې“ په
نوم چاپ کوي. دا به یقیناً د پښتو ادب په پنګه کښې یوه
قيمتی معياري اضافه وي زما هم دا خوش قسمتی ده چې
په دغه شاعري باندي د تبصرې اعزاز راته په گوتو شو خو د
ڪار له طرفه د لگولي قدغن له مخه د هغه په بيل بيل شعر
او د هفي په پس منظر نه شم ليکلے خو د ڪار د شعرونو په
نمونو کښې د یو عمومي تاثر په گوته کول به د اختصار د
پاره بشه وي.

د ڪار په شاعري، کښې د ملانکند د بنکلا رنگ، د پښتنو پت
او قامي وياري او د نن په مجبورو حالاتو د ساندو اسلوب
ښکاره دي. دغه ټولي نخښې به تاسو په خپله د هغه په
کلام کښې محسوس کړئ او په تېره تېره د ننې ڪړکېجنو
حالاتو په تناظر کښې چې بنائيست ڏنکه داغدار شو د.

د ڪار په شاعري، کښې دغه احساس ڊپر برسپره ده:
 زهه دي هم داسي گلوريينه گل بدنه غوايم
 خپر کهه ما وزني خو قيمت دي دادا اوسته
 ڪار د پښتنۍ وياري پاسلنې او پالنه ڊپر په بشکلي شان د هينې
 افقار سره تري. هم په دغه غزل کښې وايي:
 هره چينه گوري د تندی ماتولو نهه وي
 تندې کهه هر ٿئه کړي خو خيال مې دانا اوسته

په پښتو شاعري، کښې ڊپرو بنو ليکوالو ڊپر بنه اثر پرپښه
 ده په دغه لړ کښې دا د ملاکنده خوشبختي ده چې د سائل
 صېب غوندي ليکوال لري. رحمت شاه سائل د دي دور داسي
 شاعر ده چې ڪلمي کول په ليک ژور اثر لري. د دغه اثر
 یواګي د ملاکنده پوري محدود نهه ده، په گردده پښتونخوا
 کښې ده خو بيا په ملاکنده کښې د ڪار صېب د خپل کلي د
 ڪوان کول نمائنده شاعر اکبر سیال هم د ڪوانانو ليکوالو په
 ليکونو د تعلیم یافته رجحان څاپونه پرپښي دي. دا داسي
 خبره ده چې زموږ د نوي نسل د شاعرانو اسلوب جوروسي. هم
 د دغه تاثر لاندي ڪار د خپل وطن د خواريکښت پيکه ژوند

هم دَ جمال په داسي تکو کښې رانغاري چې دَ لوستونکو
تنده پري هاتپري:

په سور تراق کښې سوزېدلے جل وهله مزدور
بلها سوالونه په لېمو کښې ڈاي کړي نمر ته ګوري
هر يو انسان دَ خپل فطرت په آئينه کښې بشکاري
دا ټښې نه کوي دَ خبر خبره شر ته ګوري

څار دَ هاغه برجونو ادراك هم لري دَ کومو نه چې خلک دَ دنيا
رنگ او بې رنگي ته کتې شي:

هر يو سړے دَ خپل غرض په معنی بنه پوهېږي
دَ محبت ملنګ دَ يار دَ کوشي خبر غواړي

او په دغه غزل کښې څار دَ پښتنی کلتور دَ بقا په حقله څه
داسي فکر څرګندوي:

په دې خفه يم چې ګالونه چرنه اونه بئيلو
پښتون دې هر وختې دَ خپلې تپې خبر غواړي

په بې ايمانه قامي ژوند کښې دَ مقصديت غړ دَ دې وخت
غوبښنه ده او دا غړ خپل اولس له هم يو بېدار شاعر

ورکولے شي:

ستاسو د یوې کربنې بلها معنې دی
راښکل به غواړي لپـونو کربنې

د ڭار د شاعري یو بشائيست د روزمره استعمال ده:
زما په سر چې خلې درب شو نو ورياد شـوم ورته
اول بې نه پوبتلم او اوس مې په قيصو کښې گوري

ڭار د یو لوستي ، پوهه او باشعوره وګړي په توګه د چاپېرچل د
رنځونو په حقله فکرمند ده . هم دغه فکر اولسونو له په خپلو
راپېښو کشالو بېداري ورکوي او په هلو څلوا بې اهانده کوي.
ڭار هم خپل اولس له څه داسي غږ ورکړے :

چې گناهکار او بې گناه په یوه تله تلي
د دې نظام د ڏـ رابطيا خبره چا اونه کړه
دا غړېو نیولې احساس ، دا د نم نه دکې سترکې
ژرا ژرا ده ، د ڏـ دا خبره چا اونه کړه

زما یقین ده چې لوستونکي به ما د څه کمي د پاره ټکه
معاف کړي چې زه د وطن نه لري په مسافري کښې ژوند

کؤم او په مسافری کښې د خپلو ملګرو د محفلونو نه سړے
محرومې وي . د ڈار صېب د شاعری د تولو ځزانو نه خو زه د
دغه زره چاودې مسافری له کبله محرومې یم خو د هغه د
شاعری په عمومي هئیت (General Form) چې د هغه د شعرونو
په لاس راغلي نمونو په بنیاد ما څه ليکلې شول هغه
ستاسو د وړاندې دي . زما یقین ده چې د څه قسمه کمې د
پاره به ماته بخبانه کوي . ستاسو د بخبانې په طمع .

ذاکر حسین

مانچیسټر انکلېټو

خپلې خبرې

لوی سختن تخلیقی صلاحیت په انسانی فطرت کښې
ئایولے ده او وخت په وخت انسان دَغې فطری
صلاحیتونو څرګندونه کوي... شاعري هم یو فطری جوهر
ده بلها احساسات او جذبات چې اولېزېږي نو مودون
تورې وجود بیا مومې د مطرب هنري گوتې د تار د زړه
نه خپل پت مرد را او باسي د انځور ګر مو قلم د رنګونو په
ژبه د کینوس په مخ چې څه او باسي د هې شاته یو پوره
جذباتي الغاو تلغاو وي او شاعر چې یو تورې په سینه
کښې تغزل ، موسیقیت ، مودونیت ، قبولیت او معمومیت
پېدا کوي نو هغه د ارزښت او توښ د فکري ګرمونه
راتېرېږي تخلیق د عدم نه موجود ته راتلل دي او د عدم
نه موجود ته راویستل یقیناً چې ډېر ګران کار ده . تخلیق
کار لار او باسي او تنقید نگار په دغه لار کښې کړه او
نېغه ګوري ما هم ډېرې کړې لارې ویستلې دي چې د
تخلیق اعلى معيار ته نه رسی خو سرې په وس پر وي
انسانی تخلیق کامل نه شي کېدې ، کمه زیاتې به ضرور

لري ”ژوند په دائزه کښې“ بشري تخليق ده او بشري
کمزوري به پکښې وي . د هفي به بخښه غواړم .
زءَ د حاجي فضل الرحمن (لالا جي) ، جاوېد خان لالا ، منور
شاه صبب (دائزېکتير ايس پي ايس سکول سسیتم) ، ثنا الله
صبب (پرنسپل ايس پي ايس سکول بتختله کيمپس) ، حاجي
ناصر حیات خان (ايم دي بهادر خان روزي خان مېموریل
ھسپیتال) ، عزيز احمد اڳوکېت (طوطه کان) ، اقبال حسین
پرنسپل رحمان پېراډيکل) ، امجد علي خان (دائزېکتير
اڪسفورد اڳوکېشن اکډمي) ، رفيع الله خان ، تېمور خان
اجمل شاه سقيم ، عزيز خان شماَل ، گوهر علي گوهر ،
حنيف قيس ، ناصر خان ، شاهد ګل ، وسيم خان ، محمد
عدنان ، ھدر دوست ، شفيع الله خان ، پښستانه ادبی ملکري
”پام“ او د هفه ټولو ملکرو منه په ڈای راوم چا چې په
دي كتاب ليک کړے ده او چا چې زءَ دې كتاب ته هڅولي
يم او زما داد ګيرنه يې کړي ده . خصوصي منه د ګران
ملکري خيام یوسفزي چې د دې كتاب په رغونه او جورېشت
کښې يې پوره زيار کړے ده ... د بخښې په هيله

حَارَ يُوسْفَرَ

بت خبله ملاكنه

الحمد

چې احاطه ستاد لویی پری اوکرم

حق د ثناء به دي ادا خنگه کرم

چې د شهود وجود معنی پری اوکرم

د "فيكون" فلسفه هم ؤسپرم

"احَدُ صَمَدٌ" دَ كائنا تـ و محور

يوه قطـره او بي پـاـيـه سـمنـدر

چې احاطه ستاد لویی پری اوکرم

دـاـسـيـ الفاظـريـهـ لـهـ كـوـمـيـ رـاوـبـمـ

نعت شسیف

هم جلال دے هم جمال دے محمد^(ص)
لاشانی دے بی مثال دے محمد^(ص)

تول همه بنائیست بنائیست بنکلا بنکلا
بد رنگی لرہ زوال دے محمد^(ص)

دے جواب یبی دَ ورو لویو سره
چبی اسان دے داسپی سوال دے محمد^(ص)

تورتمونه کرہ دَ ذهن نه بھر
درنے اعجیبہ خیال دے محمد^(ص)

مئ و پر بُرہ دَ ظلماتو له و حشت
پئ تیارہ کنپی بل مشال دے محمد^(ص)

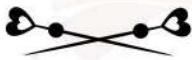

دَ أَخْلَاقٌ وَيُوَهُ كَامِلَةٌ نَمَوْنَه

دَ أَخْلَاقٌ وَبَهْ كَمَالٌ دَعَ مُحَمَّدٌ^(ص)

مرتبه دَ شَفَاعَتٌ بَيْ دَهْ خَاصَه

دَبَرْ نِيَازِ بَيْنَ دَذَوْ الْجَلَالِ دَعَ مُحَمَّدٌ^(ص)

درد می ئيگـرـنيولـ
تنـدرـقـمـرـنيـولـ
دـيوـنظـرـدـپـارـه
لـېـونـىـ وـرـنيـولـ
راـشـهـ محلـتـريـ جـوـرـکـه
زـړـهـ مـیـ کـنـدـاـرـنيـولـ
دـنـفـرـتـونـوـ فـصـلـ
سـمـهـ اوـغـرـنيـولـ
ديـلـوـرـوـ دـنـگـوـ مـانـسوـ
زمـونـږـنـهـ نـمـرـنيـولـ
رقـبـيـهـ !ـلاـسـ دـيـ آـزادـ
ماـهـ سـنـگـرـنيـولـ

داـسـيـ نـازـونـهـ پـرـيـ وـرـيـ
خـارـيـ بـوـكـرـنيـولـ

فطرت می دخوبانو بندگی کولے نه شوه
بس ما پئے تیہے و سترگو زندگی کولے نه شوه

مرغى به خامخا د خپله سپله بېلەدله
پەماتو وزرونو بى سىالي كولى نەشوه
دا چا زمونبۇد امن او بىنكلە مرى پېكىرى؟
لە وېرى نەدى خلکو گواھى كولى نەشوه
زما مرگ خوتىارە نە وە ، زما مرگ خورنا وە
آسانە فېصلە وە خۇقا ضى كولى نەشوه
دا واڭى د اختيار بى ئىكە بل لە پەلاس وركرىپى
خان جى زمونبۇد كلى چى خانى كولى نەشوه

نو داسې د حالتو زولنې دی وي په پښو کښې
د حَسَار سره چې مینه دی بېخى کولې نه شوه

دے لٻونتوب لئے مي یوه نوي سلسله پڪار ده
دَ ميني درد لئه خولان نوره حوصله پڪار ده

چې تئه زما بې او که لاس به ورکوې رقيب لئه
وخت دے راغلے بس اوس دغه فېصله پڪار ده

چې لٻونتوب بې دَ منزل دَ سرنه ، نئه کوزيږي
پُښتون اولس لئه یوه داسي قافله پڪار ده

په داسي نئه کېږي لمن دي دَ سوال مه غوروه
که خان گتيل غواړي سپېڅلي ولو له پڪار ده

مدام دے خلقو تماشې دَ لٻونو کري دي
زه وايم اوس دے لٻونو لئه تما شه پڪار ده

بې د پېسو نه چرتە کېږي راحت—ونه د ڙوند
د ڙوند راحت لئه خو بې درېغه سرمايه پکار ده

چې په خلئه پوست وي په زړه روست وي هعه او پېژنه
د داسې دوست نه ګوري ځاره ! فاصله پکار ده

زغم

دا د اظهار لمبې چې بلې په ګوګل کښې وزنم
زءا د جذبو انسان هر ئحل د زړه په تل کښې وزنم
هغې په پته ده چې ماته پکښې ساه ډوبېري
خوروی زلفې وايي تا به په ځنګل کښې وزنم

لیکمہ خو خبری د زندان په دېوالونو
چې ولې سر وهمه د هجران په دېوالونو

د خپل غربت قصه به درته دومره قدرې اوکرم
بس اوګوره زما وینه د خان په دېوالونو

د کلي په کوڅو کښې د وحشت خبری کېږي
خې بل شانې کوؤمه اوس گمان په دېوالونو

تئه چرته یې د زړه د کورتمبه بېرته پېرته ده
راواوري دو د زړه سره طوفان په دېوالونو

اوسم گرځمه زه هاغه د الفت لپونه ګورم
لیکه چې به بې نوم د خپل جانان په دېوالونو

بیلتوں خو سپبره مخ دے بی کچه تنگ نظر دے
تنگی بی به زما وروره دالان په دبوالونو

دا ٿاردي د ستم غشـو ته دغه رنگ ولاڻ دے
وريـري لکه خنگه چـي باران په دبوالونو

بـيا هـم كـبدـهـ شـيـهـ

دـيو سـريـ پـهـ مـئـينـتـوبـ بـانـديـ مـوقـوفـ خـوـ نـهـ دـهـ
ميـنهـ ڙـونـديـ اوـسـپـريـ مـيـنهـ خـوـ بـياـ هـمـ كـبدـهـ شـيـ
تـهـ دـ كـمـرـ دـ زـرـهـ "ـ وـ لـيـ "ـ دـ پـئـيـوـ هـمـ اوـ باـسـهـ
تـهـ كـهـ فـرـهـادـ يـيـ نـوـ شـيرـينـهـ خـوـ بـياـ هـمـ كـبدـهـ شـيـ

زماَ فن عظمت که مني نو بيا
دا تنگ نظره اعتراف دي اوکري

دَ محبتَ لمبِي خوند که اخلي
نو دَ پتنگ په شان طواف دي اوکري

دَ ظلم زور دَ وطن مُلا ماتـوي
واکدار ته اووايه انصاف دي اوکري

زماَ دَ ذهن نه دي تا اوباسـي
څوک خو قصه دَ کوهِ قاف دي اوکري

چې حق خبره اورپدے نه شي خوک
دَ حـار سره بيا اختلاف دي اوکري

چې د مينې د جذبې سترگې پندې دي
خود به وي د حادثې سترگې پندې دي

غل چې ساد دے او د ساد گمان په غل دے
د نظام د آئينې سترگې پندې دي

دوئ زمون ب د مينې درد ته چرته گوري
بس په مون ب د زمانې سترگې پندې دي

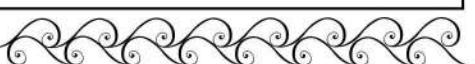
د مظلوم په حالت پر ته چرته نه شو
د انصاف د دروازې سترگې پندې دي

غل چې پت وي نو بیا عمر له با چا وي
کړي په چا دعوی د شپې سترگې پندې دي

ما چې اووينې کړي خان داسې نانګاره
تئه وايې د هغې سترګې پندي دي

را اوباسېي د عزت لئه جامېي خلک
د هوس د تقاضې سترګې پندي دي

دَزْلِفُو شِپَهْ دِي دَرْخُسَار سَحْرَتَه لَارَه نِيسي
تَسْوَرَه بَلَاجَهْ وَرَهْ زَمَا نَظَرَتَه لَارَه نِيسي

كَهْ دَغَبَرْت هَنَرْ مِي گُورِي زَمَا زَرَهْ اوَوَيْنَه
ايَكِي يَاوَاهِي دَبَنْهَهْ وَلَبِنَكَرَتَه لَارَه نِيسي

دَرَنَحَولَو او وَزْلَهْ وَهْ چَلَ بَنَهْ پَوهَهْ بَري
منَگَعَ رَاواخَلَي مَازِيگَرْ گُودَرَتَه لَارَه نِيسي

زَهْ بَهْ دِي خَهْ دَحْسَن تَوان لَرمَهْ تَاب رَاوِرَهْ
دَبَنَائِيستَونَو پَلَوشِي دِي نَمَرَتَه لَارَه نِيسي

وايم چِي زَهْ وَرَ پَكَبَنِي خَاي شَمَهْ دَكَلَ پَهْ شَانِي
خَورَوا جَونَهْ دِي دَزْلِفُو غَرَتَه لَارَه نِيسي

خار په یوه پوهی—بی خی به دَ منزل په لوری
خوک پیدا کی—بی چې دَ دَ سفر ته لاره نیسي

ڙغورل

دا بې وسی ده که نه خیال زماد پاکی مینې
دَ دردہ مرمه خو زَه غم له ژبه ورنکرمه
چې په هر رنگ کښې بې ما رنگ دَ بې اعتباری لیدلې
دَ دغې وي—ری زَه صنم له ژبه ورنکرمه

چرته ما هم د جانان د سترگو تور که
وخته! بس دے پرهرونہ می تکور که

لکه درد چې د پرهر په زړه کښې ووسی
جور په داسې چل زما په زړه کښې کور که

که زرها څله ټغوارمه سپین نه شم
داسې ما د محبت په نامه تور که

تئه زما غلے فطرت په چغو سر کړه
ګلورینې ما د خپلو بنګرو شور که

خار نزدي دے د جنون په کند او اوري
هله شابه بنائيستونه دي لبو نور که

زړونه چې یو شی نو بیا دومره زر جدا دې نئه شي
 د لب ساعت د پاره خوک هډو اشنا دې نئه شي
 تاله چې درد درکوي تا د ژوند په طمع وژني
 داسي پې مخ خو قاتل د مسيحا دې نئه شي
 زلفې خوري که د تيارې خبرې لا خورې وي
 زلفې کمخي دې نشي دا تيارة رنا دې نئه شي
 زهه هم ذات په توره شپه کښې تيندکونه خورمه
 ما کله وئيلي چې رنا نئه شي صبا دې نئه شي
 ګرانه ده پره د اميد سیوری ته ژوند تېرول
 ما چې پري وژني ستا وعده هډو وفا دې نئه شي
 خاره ! وردرومه د ګودر په غاره خای ټنیسه
 ورسټه دیدن د مازی ګروي چې قضا دې نئه شي

بیا مې زړه دردکړے دے بیا راته یاد شوئے دے خوک
دَزړه په شره شره دشته کنبې باه شوئے دے خوک

تاله درخیي دَ محبت دَ رنځوران و علاج
تا چې خندلي دي نو بیا جو پېښه نه باه شوئے دے خوک

دَ خان سره سره یې زه هم بېش قيمته کړمه
دَزړه په کورکنبې مې په دارنګ اباد شوئے دے خوک

دَ سالو سپوره دې دَ چا دَ سرنه بیا رابنکوده
دَ هجر نمر چې سوزوله، بریاد شوئے دے خوک

دَ سمندر او ستادَ تورو سترگو یو مثال دے
لا ستاله ذاته هم وتلے ازاد شوئے دے خوک

دې خاموشى له مې د نۇوي ادا شور راپۇرە
زېگىيە پاخە ما پە سترگو كېنى تىكۈر راپۇرە

لکه پاره ووم په یوه نقطه هم اونه دریدم
ما د هر چم نه د هر کلی نه پیغور را پرم

سپه په وس باندې پې کېږي ستا دې در ته نن ما
د بنائې ستونو د سېلې وجود سکور راوړئ

که دلته مینه خوک تهمت گنئي که تور يې گنئي
مونر د ازله بیا د حان سره دا تور راوړه

ما د دنیا سره د ژوند هر رشته پرپکوپی
ما ستا کو خی له بس جانسانه کلے کور راوړې

خَارِخُو دَزوند پَه سُورا پَه کبُنی هم سندري و ايي
فطرت مي غپر کبُنی د جانان د خندا زور را پرم

جشن ازادی

تقسیم په حو حصو کښې یې هپواد نه یې وطنه!
افسوس په دې خبره چې آزاد نه یې وطنه!
تیاري پالیسی درله د هاغه ئای نه راشي
د خپلې مرضی خان نه یې آباد نه یې وطنه!

مُحبت ڏېر کئه دے پېغور په غاره
ما قبول کري دے دا تور په غاره

راشه د ڙوند قيصه مي واوره کنه
کله په اور کله د اور په غاره

د داسي حسن د جواب به خوک وي
زه گرخؤم د يار انخور په غاره

سم لو نگين يې په سينه ھنگېدم
زه ورته پروت او مه نسکور په غاره

نور د دنيا د سيالئ او وتلئه
شو پُښتنو ته کلے کور په غاره

چې د دوران له غمه ټوبېږد
نو ستا په زلفو کښې پناه واخلم

يه د یار غمه لبو مې ساه ته پرېږد
ستا د غموندو بوج به بیا واخلم
کله چې خمه د سنگر په لوري
د سورد زړه نه مې دعا واخلم
لکه پتنګ په عشق ايمان لرمه
زه تياره پرېږد مه رنا واخلم
ستا رنې سترګې دې رنې رنې وي
ستا د رنې و سترګو بلا واخلم

حار دي په د سترګو رښتيا مئين د
چې دنيا پرېږد مه او دا واخلم

اداکوه ، خنداکوه ، سپنگار کوه رائه
په زړه مې د تېرې ټورې ګذار کوه رائه

ساحري تئه د خپل حُسن د زوره خه خبر يې؟
په کانو کانو زړونو باندي لار کوه رائه

په مينه بس پوهېرمه په مينه مې ايمان ده
زما سره هم دغه کاروبه ار کوه رائه

د زړه خبره اومنه تالي د شوندو لر کا
تئه هم د لېونى مينې اقرار کوه رائه

چې وپره ترهه ټوله دې صفا د زړه نه اوخي
په نيمه شپه هم ما باندي اعتبار کوه رائه

چې څه ګیلې مانې وي راشه ټولې راته ټکرہ
په مینه کښې بس دومره غوندي کار کوه راخه

چې هريو کس شي دا سې زړه نیولې درته پاتي
په ستر ګو کښې د باز په شانې بسکار کوه راخه

چې هسي د دیدن وختونه تېرنه شي لا ليه
نمړ په ډوبې دو دم يه تلوار کوه راخه

ما هم درته د مينې دا پسته غې بره نیولي
تئه هم راته قربان کوه خار خار کوه راخه

پُښتون ته !

وينه دي د بل په بنیادونو کښې توئې——ږي
یه پُښتنه ويښ شه کنه ئاخان درنه ورکېږي ګې——ږي

تئه د خپل شعور واکۍ د هوش په لاس کښې نيسه
نمر او دا سپورډي به ستا د سیوري نه تاوئې——ږي

کوي نور ماش——ومان خود گلونو سره لوبي
زمونې بچي د وينو په ڏنډو کښې ترقې——ږي

تئه د قریانې په بريید ولار هغه سړے يې
وينه دي ارزانه ده په هر ئاي کښې خرڅې——ږي

ستا دا وينې زوي به یو داسې انقلاب شي
نوم به دي د وخت په هره پانه کښې یادې——ږي

دي ته ناداني اووایم که دا دي بد بختي
لوبه چې سره کېږي خو هم ستا په سر سره کېږي

ئاراد مايوسى په توره شپه کنپي سحر گوري
وينم بناپېرى د کوهِ قاف ورته ګله بېږي

دا ځينې ځينې

زما د قام دا سترګې
دا زيرک فهمه خلک
دا دعوبدار د پښتو
نه په پښتو مئين دي
نه په پښتون مئين دي
بس په شهرت پسې مري

مره خو لانه یو دَ خاموشه شوندو شور اخلو
مونږ پُښتائه یو په کمزوري پُوكې او را خلو

دا جنت بنکلې نه دے دا د او سپدلونه دے
راخه جانانه چرته بل وطن کنپې کور اخلو

دا غاصبان خو خاماران په خزانو پـراته دی
که داسې نه شوه نو خپل حق به تري په زور اخلو

نه راته گـوره مونږ به پهئ په پـر هـر لـگـو
مونږ به دې دـارـنـگـې دـسـتـرـگـوـ نـهـ تـکـورـ اـخـلو

مونږ لـپــونـيـ خـارـهـ دـ مـينـېـ دـ عـظمـتـ دـ پـارـهـ
دـ تـورـوـ سـتـرـگـوـ نـهـ پـهـ سـپـينـهـ لـمـنـ تـورـ اـخـلوـ

په هـريو گـل مـي الـوتـلي خـاورـي
سـپـرـلي پـه دـاسـي تـاق خـرـلي خـاورـي

ستـا پـه دـيدـن مـي تـورـولـي سـتـرـگـي
چـي پـه لـيمـو مـي لـكـولي خـاورـي

زـما پـه سـرـبـانـدي يـيـ خـومـره حـقـ دـهـ
دـدي وـطـنـ دـدي سـپـيـخـلـي خـاورـي

زمـونـ بـدـ خـاورـي پـه شـانـ خـاورـه نـشـتهـ
موـنـ بـهـ لـبـدـلـي موـنـ بـهـ كـتـلـي خـاورـي

خـهـ تـري جـورـپـشـوي خـهـ مقـامـيـ مـونـدـهـ
دـكـلالـ لـاسـ لـهـ چـيـ وـرـغـلـيـ خـاورـي

خـارـهـ دـڙـونـدـ خـهـ عـجـيـبـهـ باـزارـ دـهـ
چـاـ سـرـهـ گـتـلـيـ چـاـ گـتـلـيـ خـاورـي

خه عجیبه له زه رو قند اخلي
پتنگ د سرو لمبو نه ژوند اخلي

د زړگي درد به مې قلار شي خو لږ
وخت پکښې لګي چې پښوند اخلي

د محبت په ايمان پوخ لپونے
هر خه پرېږدي او ستا مړوند اخلي

ستا د وصال وعدو وژلې زړگه
د انتظار د لمحي خوند اخلي

ناصحه بنه وايي خونه يې من
مازغه خراب مې کله پند اخلي

ته چې مې خنگ کښې يې نو زړه ته مې قرار غوندي وي
 دا ځښې خلک په خزان کښې د بهار غوندي وي
 سترګې رښتونې دی رښتیا رښتیا خبرې کوي
 دلته انکار په خله وي هلتہ کښې اقرار غوندي وي
 په دومره خلکو کښې د راز خبره ماته کوي
 نور نه پوهېرم خو په ما يې خه اعتبار غوندي وي
 د ملاقات د یو لمحي کېفيت دارنګه وي
 جانان له وبرې مری په ما هم خه تلوار غوندي وي
 چې پکښې فکر د حساب او ګټې وټې راشي
 مينه سودا غوندي وي مينه کاروبار غوندي وي
 هسې دې نه سوروي پوزې دا په دې خونه ده
 درد چې زعملې شي مئين خو بس د خار غوندي وي

رڙٻده خو زما هسي هم نصيبده
د هوا دي دومره زور ته خه حاجت ده

خپل بچي پکنپي په خپلو لاسو سڀزئ
انسانانو دي سور اور ته خه حاجت ده
لبوني له د اور بل سپوره پكار ده
د مرمورو دي سپين کور ته خه حاجت ده
د رېښتيا اثر به زروننو ته کوزې بري
چي په حقه يې بيا شور ته خه حاجت ده
عاشقان خود پر هرد کور سري دي
درد نه خوند اخله پکور ته خه حاجت ده

ٿار د مينپي بد نامي په سراخيسنپي
يئه کم ظرفو! بيا پېغور ته خه حاجت ده

نئه خي داصل لئه خماره سرے
چرتنه به لار شي ستاله بناره سرے

زړه يې د زهرو د ترخونه ډک دے
هسي په خلہ دے خوش گفتاره سرے

په دنياوي سترګه چې گوري ورته
محبت او باسی لئه کاره سرے

دغه یو تکر راله ملا ماتوي
خنگه وېربې لئه انکاره سرے

جنگ وي که امن وي په سرا او سترګو
سردي بیانه ورپي لئه دستاره سرے

دې نعمتوں—و له پېسې نئه لرم
کور ته خئے یوسې لئه بازاره سرے

یو ٿل چې ؤدانگکي د خپله سره
بیا به و پري—بری خئه لئه داره سرے

دے پئه رښتیا پئه پُښتنو مئین دے
زئه خو ویم ځاردي شي لئه ځاره سرے

دَسْهَرْنَه تِرْمَابْنَامَ پَلَه بَهْ خُو
ڙوند هم داسپي دے انعام پله به خو

دَگَولُو باران بَهْ خَتَمْنَه شَيِّ دَلَتَه
کَدَه اوْتَرَئِ باَگَرَامَ پَلَه بَهْ خُو

چِي وزرو لَه تِرِي نور رنگونه را ورو
لو لکو هغه گلفام پله به خو

اختلاف بَهْ هم پَالَو او دَا بَهْ هم
کَه هَر خَه وي خَو سَلامَ پَلَه بَهْ خُو

كَلَه كَلَه بَيِّ خَودِي هم پَكَبَنِي بَنَه وي
دَسَاقِي پَه لَاسَ كَبَنِي جَامَ پَلَه بَهْ خُو

دَ ادب روزنه هلتنه کښې بُنْهَه کېږي
ئَهْ چې خو ملګرو ”پام“ پله به خو **

خلک وائی خو خبره داسې نَهْ ده
خَارِ بدنام دے خوب د نام پله به خو

دروغزنه

دَ دې دوران او دَ جانان غمونو
په خداي چې سم له برمه پري باسلم
ستا دروغزنه لوظ ربنتيا نه شولو
ستا دې عادت له شرمه پري باسلم

** پښتانه ادبی ملګرۍ ”پام“

زما د پاره چا خبر ره قدرې ونه کړله
 زما په بابله باندي تولو سترګې پتې کړلې
 چې بې اسرې شومه ، بې دره ، بې دیاره شومه
 په هغه وخت کښې مې همحلو سترګې پتې کړلې
 ځه چې اوده شوکنه غمه بس د شپه اووته
 هاغه د اوګوره چې ستورو سترګې پتې کړلې
 دا اشاره وءا ساقې نور مې د زغملو نه وو
 په مېخانه کښې چې مېخورو سترګې پتې کړلې
 د نمر په مخکښې د ډیوې د رنای خه معنۍ ده
 ته چې بسکاره کړې سترګې نورو سترګې پتې کړلې
 نور بې خه نه گفم که گفم خوش بختي بې گفم
 د ځار په شعر که شمکورو سترګې پتې کړلې

دَ منزَل درك مې بې درکه بنَه دَه
هسِپ خوبن مې دَه سفر په وُرکو لارو

دا کېدَه شي اتفاق به چرتَه ۋشى
ما به او مومني په سَرپَه وُرکو لارو

منتظر دَ خپلِي برخِي خوشحالى ته
چرتَه رابه شىي اختر په وُرکو لارو

ژونددَ سَيورى او دَ نمر په پېوند بنَه وي
كله سِبورە كله نمر په وُرکو لارو

خو لمحي دَ معرفت پكىنسى نصيَب شى
داسِپى پينسى وي اكشر په وُرکو لارو

كَه دَ خَار تپوس يې ۋىرتو ورته وايه
ھغه تلى م————رور په وُرکو لارو

د ڙوند په پانیه د ڙوندو کربنې
لکه خوک رابنکی په او بو کربنې

په کوم کوم یاد پسی دی او گر خمه
ه پری می شمار کړی په چنو کربنې

ستاسو د یوې کربنې بلا معنې دی
رابنکل به غواړي لپونو کربنې

چې د اولس په خپیکو نئه لرزپدہ
وخت دی رابنکلی په هغو کربنې

ځاره ! نن ډ پری عجیبې نسکاریده
په سنګار شوو ائینو کربنې

ھېربناغلې رانه ورک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو
 وو درانه خو ورو ورو سپک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو
 دَ مانځه په اوږد صف کښې بې یقينه شان ولار یوو
 عجیبې اخته په شک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو
 پُښتنو قامي وحدت مو دا په کومه بلا اوړي
 شته له چرته یوو ورک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو
 زمونبردا سې بدختي ده پوهه نه شو په تکرو
 چې په کوم کوم څای تیندک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو
 دَ چا ، چا خبره منو دَ چا ، چا په لاس لوبي برو
 اکو بکو سر سیندک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو
 لېونې شلېل بدل دي غرخني خويونه کاندي
 خوبان لاره ټول نازک شوو مونې خبر دَ دې نه شوو

خه د خپلی ناپوهی نه د دوران د ستم بنکار شوو
 خه ظلم ونه د فلک شوو مونږ خبر د دی نه شوو
 چې زمونږ په ورکړه شته وو خاره ولې داسې ۽ شو؟
 هغه خلک راته کلک شوو مونږ خبر د دی نه شوو

ڄان مې وژني

ولې مې وژني او په خه مې وژني
 پېوند پېوند ذره ذره مې وژني
 جنت چې غواړي د دوزخ په لاره
 پُښتون مې لګي پُښتائه مې وژني

زءَ دَ ازاد وطَنَ ازاد بچَيْ يم
دَ خِيل نصَاب پَئَه پانَه لِيكَم

زمَا تارِيَخ دَ كارنامو نه ڏوك دَه
ستادَ كَتابَه پَئَه پانَه لِيكَم

خَه حقِيقَت دَ دِي نِيمگَرِي دنيا
ژوند دَه سَرابَه پَئَه پانَه لِيكَم

ستادَ نامي دَ پَاره دا خَاي بنَه دَه
دادَگَلابَه پَئَه پانَه لِيكَم

ستا تورو ستَرگو رانَه كَرمَه دَه سوال
اوَس بي جَوابَه پَئَه پانَه لِيكَم

خومره ظلمونَه چِي دِي كَري پَئَه خَارَ
دغَه حَسَابَه پَئَه پانَه لِيكَم

چې ژوند مه ئمه خبرې مې دروغ وي
خو چې مې شومه خبرې مې رېتىيا شوي

دَ غُنْيِي دَ خِيَال مَسْتِي وَرِپَكْبَنِي خَای شَوَه
پِغْلِي جَوْنِي لَارِي تَوْلِي پَهْ كَهْدا شَوَي
دَ پَخْوا رَاسِي زَهْ دَاسِي لَبُونَه وَوَم
كَهْ دَ ئَسْ نَهْ تَهْ زَمَا سَرْكَبِي سَوْدَا شَوَي
هَلَه ژَونَد بَهْ دَپَرْهَرْ پَهْ كَورْكَبِي ئَكْرَم
زَهْ بَهْ دَرَد شَمَه كَهْ تَهْ زَمَا دَوَا شَوَي
هَيْوَه خَكَه سَرِي لَمَبِي كَرِي پَهْ سَرْبَلِي
هَيْوَه غَوارِي هَرَأِخ تَهْ دَيْ رَنَا شَوَي

زَهْ بَهْ هَلَه خَان تَهْ خَآر اويم جانانه
چې زَهْ ستَاد نَرْمَو شَونَدَو نَهْ ادا شَوَي

بده به خه وي زه که درد له مې درمان اوغوارم
خان له که ژوند اوغوارم ، دشت له که باران اوغوارم

خه مشينان دې چې راخي د مذهب لاره نيسىي
زه مسلمان يم خوبيا سوال به د ايمان اوغوارم
خپل لپونتوب د بې حسى په بدل نه ورکؤم
د دې احساس به کال و سر خيري گربوان اوغوارم
چې مې د زړه په سمه ګل شي ما سپرلے سپرلے کري
خان له به داسي یو سپرلے سپرلے جانان اوغوارم
زما پخپل الله باور ده چې هر خه به راکري
زمکه به هم راکري هغه که تري آسمان اوغوارم

خاره ! ساده بې د پردي کلي خاني به خه وي
نن به ورخم چې د جانانه مې خپل خان اوغوارم

د پُنستن و د هغه زور انځوره وتنو وو سوز
زه و برپدمه د تپی د زوره وتنو وو سوز

او سپردے غم د چا بې حسه زړکي نه لړزوی
په دې وطن کښې د سلګو د شوره وتنو وو سوز

د چا خبرو چې په زړه کښې نېغه لار ويستله
خدای خبررولي د هغه مېخوره وتنو وو سوز

د دې نه پس به زړه سواندي وايده په چا کښې گورو
چې د طبیب او د نسخې د کوره وتنو وو سوز

ستا آوازونو خار د نيمې لار راستونه کړو
د محبت د لمبه شووي اوره وتنو وو سوز

چې تېږي نو خفگان يې او چې او درېږي نو ګران يې
وخته! هیڅ دې پوهه نه کرو چې ته خنگه امتحان يې

حېشیت لئه خپله قـدـه سره بـنـکـتـه شـی خـه پـورـتـه
زـهـ چـېـ پـرـوـتـیـمـهـ نـوـ زـمـکـهـ تـهـ وـلـاـرـ يـېـ نـوـ اـسـمـانـ يـېـ

تا چې نه وینم رنځـبـمـ تـاـ چـېـ اوـینـمـ رـغـبـبـمـ
ستـاـ پـهـ يـوـ نـظـرـ رـاـټـوـلـ شـمـ دـرـدـمـنـ زـرـهـ مـیـ درـمـانـ يـېـ

كمـزـورـتـيـاـ خـپـلـهـ منـوـ خـوـ ستـاـ دـ رـحـمـ طـلـبـ گـارـيـوـوـ
شـرـهـ دـشـتـهـ واـزـهـ خـلـهـ دـهـ تـهـ شـېـبـېـ شـېـبـېـ بـارـانـ يـېـ

مورـدـ زـرـهـ تـکـرـےـ تـهـ وـائـيـ خـهـ چـېـ بـياـ دـلـتـهـ رـاـ نـشـېـ
ستـاـ دـ گـتـېـ خـيـالـ بـهـ خـهـ كـرمـ تـهـ خـوـ شـتـهـ كـورـ لـهـ تـاوـانـ يـېـ

دـ خـنـگـلـ دـ شـرـ مـخـانـوـ يـوـ بلـ مـاتـ كـرـئـ وـينـيـ وـخـبـنـىـ
لـبـ دـ خـپـلـ مـقـامـ خـبـرـ شـءـ سـتـرـگـېـ پـرـانـیـزـهـ اـنـسـانـ يـېـ

چې د ازله په روزگاردي هغه خاص خلک دي
دا چېنې چېنې چې ۋىزگاردي هغه خاص خلک دي

هرييو احساس د محبت د درد جو گه خونه وي
دا شپه ورخ چې ناقلا روئي هغه خاص خلک دي

د جا په ”ها“ او ”نا“ موسم د زرونو خنگ بدلېرى
چې د اقرار او د انکاردي هغه خاص خلک دي

څوک به د چاد پاره دې انجام ته غاره نيسى
څوک چې په مينه کښې په داردي هغه خاص خلک دي

ډېر خلک راشي ليده ۋشي او په مخه لار شي
بعضى په ذهن کښې ايساردي هغه خاص خلک دي

هرييو سړے د دې معیار په تله نه دے پوره
د خارڈ مینې چې حقداردي هغه خاص خلک دي

هو اکیر فطرت مې غواپی په هوا شم
زءَ دَ خَلِ جَانَانْ پَه خَيَالْ پَسِ فَنَا شَمْ

كَلَه كَلَه مِي هَمَه غَمْ— وَنَه هَبَرْ شَيْ
كَلَه كَلَه بِي سَبِيَه پَه خَنَدَا شَمْ

دَ خَلِ نَوْمَدَ حَقِيقَتْ پَه معَنَى پُوَى شَمْ
چِي دَ يَارَدَ نَرْمَو شَوْنَدَو نَه اَدا شَمْ

ما دَ پَ— سَارَه دَ مَقَامَدَ سَعَادَتَ دَمَه
چِي رَا اوْگُورِي پَه سَتْرَگُو کَبَنِي دِي رَا شَمْ

دا زَمَا تَأَؤَدَه لَاس— وَنَه دَ وَفَا دِي
خَدَائِي دِي نَه کَرْپَي چِي لَاس يَخِي بِي وَفَا شَمْ

چِي پَرِي خَوَّلَه پَرْبَوْتَه يَمَه خَآرَه
هَمْ پَه هَغَه خَآرَه تَيَنَدَک شَمَه خَطَاه شَمْ

دَلولکی نه گېر چاپر ره می اورونه لیده
ما دَخو ورخو نه خَه دا قسمه خوبونه لیده

بس دا خبـر ره می دَزړه دَتسلی پـوره وـه
که تـه مـی نـه لـیدے خـوستـا بـه مـی يـادـونـه لـیدـه

زـه بـه بـی بـېـرتـه دـماـضـی خـړـو كـوـخـوـتـه بـوـتـلـم
ما چـې بـه کـله زـړـه رـابـنـکـونـکـی بـارـانـوـنـه لـیدـه

زـه پـرـی نـورـنـه رـسـم خـوـدـی تـه مـکـافـاتـبـه وـائـی
دـچـا لـاسـوـنـه اوـدـچـا مـی گـرـپـوـانـوـنـه لـیدـه

خـارـه ! وـرـحـمـه چـې تـعـبـيرـیـ څـوـکـ دـخـبـرـ اوـبـاسـی
زـه وـپـرـېـدمـ ماـپـه خـوبـوـنـوـ کـنـپـی اـورـونـه لـیدـه

په غورزو پـرزو به ۋىرـسـمـدـ جـانـانـ غـېـبـيـ لـهـ
داـسـتـرـمـئـ ڙـونـدـ بـهـ چـرـتـهـ يـوـسـمـدـ اـرـمـانـ غـېـبـيـ لـهـ

ستـاـ پـهـ لـتـيـونـ كـنـبـيـ لـارـيـ كـچـ كـرـمـهـ سـحـرـ مـابـنـامـ كـرـمـ
چـيـ تـاـ اوـنـهـ مـومـ نـوـ رـاشـمـهـ دـخـانـ غـېـبـيـ لـهـ

جانـانـ وـئـبـلـيـ دـيـ دـَـلـفـوـ پـهـ رـسـوـ يـيـ تـرمـ
دـالـبـونـ بـهـ اوـسـ ۋـرـزـغـلـيـ دـَـزـنـدـانـ غـېـبـيـ لـهـ

داـ وـرـشـوـگـانـيـ دـاـ سـيـنـدـونـهـ اوـ دـاـ دـاشـتـيـ غـروـنـهـ
قـدرـتـ بـلـاـ بـنـائـيـسـتـ وـرـكـيـ دـجـهـانـ غـېـبـيـ لـهـ

موـنـبـ خـوـ تـرـيـ خـانـ سـاتـوـ نـصـيـبـ موـ زـورـرـهـ اوـ كـريـ
موـنـبـهـ چـيـ اوـخـوـ نـوـ ۋـرـسـوـ دـ تـاـوانـ غـېـبـيـ لـهـ

خـارـهـ!ـ پـهـ دـنـگـوـ دـيـوـالـونـوـ كـنـبـيـ مـيـ سـاهـ ڏـوـبـېـرـيـ
هـلتـهـ مـيـ ڙـونـدـ تـېـرـيـرـيـ خـمـ دـ بـيـابـانـ غـېـبـيـ لـهـ

چرته لارې

درد مې قلار شو د پهړه د کوره چرته لارې
 د ارزو گانو د کاله د شوره چرته لارې
 په محبت کښې خو بلا بلا خبرې کېږي
 دا به کېډه د محبت د توروه چرته لارې

بد امني

وينه ارزانه شوه د کوم تاراج خبرې کېږي
 په کلي کور کښې د قاتل رواج خبرې کېږي
 د پښتون خواه په بام و در خوبه ډيوې بلپدي
 اوں پکښې ولې د تيارې د راج خبرې کېږي

ناشونې اوشه پُښتنو پُښتنې خبر غواړي
د نور خه نه غواړي د یوې لوپتې خبر غواړي

زما دا ځینې معتبر او محترم شاعران
دوی په نشه کښې د پُښتو د شملې خبر غواړي

هر یو سړے د خپل غرض په معنۍ بنه پوهېږي
د محبت ملنګ د یارد کوڅې خبر غواړي

په دې ویرې برم چې ځانونه چرته اونه بئيلو
پُښتون دې هروختې د خپلې تپې خبر غواړي

پخوا کوڅې هموړے د امن د کاله کورونه
اوسم خلک لکې د جمات او حجري خبر غواړي

دَ وَرْحَى خَلِيلِ حَبْشِيتِ وَرْ گَنْهَى چَى پَرْ رَانَهُ شَى
يَوْ سَفَيدَ پَوْشَهُ پَهْ تِيَارَهُ كَبْنَى دَشَپَى خَبْرَ غَواَرِي

سَازَ او اوازَ دَمَ يَارَانَ هَمَ دَيْ دَجَامُونَوْ كَرْنَگَا^ا
زَرَهُ مَسْلَمَانَ مَيْ دَ ويَسْتَلِي تَوْبَى خَبْرَ غَواَرِي

خَدَاهِيَهُ دَا يَوْ خَلِيلِ رَبْنَتِيَا كَرْپَى دَدَرْوَغُو وَعَدَهُ
ئَارَسْتَادَ خَلِيلِ نَهْ دَوَتَلِي وَعَدَيِ خَبْرَ غَواَرِي

پته

چَى دَكَلُونَوْ پَهْ سَرَونَهُ اوْسَى
زَدَهُ كَرْهَ دَمَيَنِي دَهَغُو نَهْ كَوَهُ
زَهَهَ پَهْ بَنَائِيَسْتَ پَسِي وَرَكَ سَرَے يَمَ
زَما تَپَّوسَ دَكَلَ غَوَّتو نَهْ كَوَهُ

ستا ياد وو چې د سوي زړه درمان له مې ساتئ
يو تار د تورو زلفو وو ګرپوان له مې ساتئ

چې تئه د کائېناتو د همه کارونو خدای یې
هم دغه یو احساس وو چې ايمان له مې ساتئ

د تېولو گذارونو نه مې ئساتو په ډډه
جانان زما په زړه کنې یې وو ارمان له مې ساتئ

نن ژارمه او سم د پشکال پشانې ژارم
يو غم وو د مودو مودو باران له مې ساتئ

چې د مې به د غرض په نخبنه بنئه برابر لګي
پُښتون چې مې ساتئ خودې تاوان له مې ساتئ

چې ما وو د خپل حسن په اثر لبونې کړې
دا خآر چې مې ساتئ خو بیابان له مې ساتئ

په هغه خپل ورک شـوي درد پـسي لـبواله گـرحم
لهـخـانـهـ وـرـکـ دـخـپـلـهـ خـيـالـهـ هـمـ بـيـ خـيـالـهـ گـرحمـ

سـبـورـےـ خـوـ سـتاـ دـ تـورـوـ زـلـفوـ دـ خـنـگـلـ سـبـورـےـ وـهـ
اوـسـ کـهـ مـيـ نـمـرـ سـيـزـيـ خـوـ لـريـ لهـ دـبـوـالـهـ گـرحمـ

ديـ خـپـلـ زـرـگـيـ زـهـ دـ دـنـيـاـ دـ هـرـهـ كـارـهـ وـيـسـتـمـ
پـهـ درـسـتـ جـهـانـ کـښـېـ بـيـ هـنـرـهـ بـيـ کـمـالـهـ گـرحمـ

زـهـ كـهـ هـرـ خـهـ وـكـرمـ دـ دـيـ مـدارـهـ نـهـ شـمـ وـتـرـ
لـكـهـ پـرـكـارـ دـائـرـيـ سـتاـ دـ جـمـالـهـ گـرحمـ

دـ هـرـ عـمـلـ رـدـ عـمـلـ وـيـ خـارـهـ منـيـ کـهـ نـهـ
چـيـ بلـ اـزاـرـ نـهـ کـرمـ نـوـ عـمـرـ لـهـ خـوـشـحـالـهـ گـرحمـ

د گل غوندي لبمو کښې خند ٻدل غواري يارانو
د ڙوند په سخته دشته کښې به تلل غواري يارانو

نور دي ته دكتلو او لوستلو تاب مې نېشته
خطونه د جانان به او س سېزل غواري يارانو

ستا لاري ته لپمه مې د نرگس په شان نیولي
دا سترگې مې يوه لمجه هنبل غواري يارانو

را غونه دي امن خوبني بيادا من کري خبری
لمبي د بد امنئ به او س وژل غواري يارانو

زمونه خوشحالي خو زمونه خيال ده نور خه نه دي
په خيال کښې د جانان غېږي له تلل غواري يارانو

راخى چې سره کښېنو او راخى چې داسي ټکرو
يو خود حسرت اوښکې څخول غواړي يارانو

د ژوند د پاره جنګ ده د خار واوري که پوهېږي
دا خان به د حالاتونه ګټيل غواړي يارانو

خواړه پښتانه

شي به راجمع د یو موتي په شان
چرته کښې دا دانه وانه پښتانه
بلا سرونه د دستار لري دوى
زما پیاوري پښتانه پښستانه

دَ وَخْتُ پَهْ حَادِيْشُو كَبْنِي مِي سَفَرْ دَعَ سَتَادَ مَخْه
تَيَارِي دِي كَهْ تَيَارِي دِي خَوْ سَحْرَ دَعَ سَتَادَ مَخْه

د درد په هره خپلکه کښې قرار غوندي بسکاريږي
منم دا چې لوی غم دے خواختردے ستاد مخه

يو خلبي د سراب په ائينه کبني را خرگند شه
باور و کره جانانه سمندر دے ستا د مخه

دڙوند په جل و هلي سور تاراچ کبني چې ولاري
کئه تاؤ دے سره غارمهه دي ما زينگر دے ستاد مخه

نمازوںہ اداگانی دی ددی پوری اور مہ رقیب می دزڑہ سرہ دزڑہ سردے ستاد مخہ

خوار بوسفونی

دَعْمَرْ خَتَمْ شَوِيْ رَوَايَتْ بِيَارَا زَوْنَدِيْ كَرَه
دَزَرَهْ كَنَدُورْ تَهْ رَاشَهْ نَوْ گَوَدَرْ دَهْ سَتَادَ مَخَه

زَمَادَ خَلِيْ خَبَرْ دَهْ دَهْ هَرْ يَوْ زَرَهْ خَبَرْه
پَهْ خَسَارْ كَنَبِيْ كَهْ اَشَرْ دَهْ خَوْ اَثَرْ دَهْ سَتَادَ مَخَه

دَکوم خَای نه چې بَسکاري دَهْغې نه لَيَدَهْ غواپِي
دا خَهْ حَقِيقَت وَنَه دَزَدِي نه لَيَدَهْ غواپِي

دا واره فَسادو نه دَانسَان دَفَكَر کار دَے
دنِيَا دَامَن کور دَے دَکَعَبِي نه لَيَدَهْ غواپِي

چې خنگه لِپُونتسوب دَمِينِي اور لَه غاپِه وَرَكَري
پتنگ خومره مئين دَے دَلَمَبِي نه لَيَدَهْ غواپِي

قط شوي لِپونِي بِي پَهْ كوشِه باندي تَبَرِيرِي
او دَا بِي دَخَل كور دَدروازِي نه لَيَدَهْ غواپِي

بيا گوره چې دَذات دَتورتمونو نه به او خې
رنا خومره بِنائِسته ده دَتِيارِي نه لَيَدَهْ غواپِي

کاته دَيُو نظر وَوَخَه چَل وَشَو پَوهَه نَه شوم
دَمِينِي كِيفيت دَحَادِثِي نه لَيَدَهْ غواپِي

چې زما تصویر دې نېشتہ په لېمۀ کښې
هیڅ خه ڇوند نېشتہ د مینې په قصه کښې

چې د کوم ځای نه روان شو هلتہ رسو
هسې منډه ده د ڇوند په دائرة کښې

چې په زړه باندې تک سپینې بې نوبیا ولې
خه خو شته د چې ویریږي په تیاره کښې

خه خبره د اسې وه د اور په غېر کښې
چې پتنګ له ڇوندہ تېر شو په لمبه کښې

بس خو یو د سترګو رپ وه چې بې یورم
خه مې نه لی———دہ په دغه حادثه کښې

فلسفو دې په سپین مخ باندي د خال معنۍ ونکړه
پرلو او رنګينو دې د جمال معنۍ ونکړه

د جزا او د سزا په مطلب او س هم نه پوهېږو
ما د دار معنۍ ونکړه تا د تال معنۍ ونکړه

هسي وايو د پښتو په پت غبرت باندي مئين يو
خو هيچا هم دلته مونږ ته د خوشحال معنۍ ونکړه

زما سترګو ته پربوئي ته خبرې او که نه يې
تا خو هسي هم پخپله د خپل شال معنۍ ونکړه

مونږ په داسي لاره سريو کېلېچونه پکښې هېر دي
يو رهبر هم چرته مونږ ته د زوال معنۍ ونکړه

او س پکنبې تپه د سرہ نه خېژي
ولې يا قربان له غرہ نه خېژي

دا لمبې دې ستا بچي هم وسې زې
اور دې نور زما د سرہ نه خېژي

خيال کنبې د اسمان سره خبرې کري
پښې خودې د کور د وره نه خېژي

او بىكە د برداشت مې پتنه نه کړے شوه
بنکته بنکته خې او برہ نه خېژي

زلفې دې وریخ خورې په مخ باندې
حکه پلوشې د نمرہ نه خېژي

وي به تول پوره خود کار وخت کنبې بیا
خآر ولې په تول کنبې غوره نه خېژي

زمون بَد لِبُونو خيـري گرپوان نه ويربـده
دنيا تـوله دـيو موقيـي افغان نه ويربـده

پـه کوم خـاي چـي ولارـو و هـم پـه هـغه خـاي شـو پـاتـي
چـي خـوك پـه محـبت کـښـي دـتاوان نـه وـيرـبـده

دـخـيلـو نـازـولـو پـنـسو خـاـپـونـه يـي وـرانـولـه
کـه مـينـه يـي کـولـه دـجـهـانـه وـيرـبـده

دـتنـدرـدـآواز سـره بهـشـوه اوـترـه اوـتـرـه
دـوـصلـپـه شـپـه خـومـره دـبـارـانـه وـيرـبـده

دـزـيـه درـزا يـي هـغـه وـختـكـښـي خـومـره وـهـبـي وـارـه
چـي خــارـته غــارـه وـتـي وـهـدـخــانـه وـيرـبـده

دا ستا د سترگو په کاخو کښې ورته خه پراته وو
 په مېخانه کښې چې رنداخ خواره واره پراته وو
 خو ستا دې سترگو ته مې اوکتل نودا رنګي شوم
 هاغه مې اونه وي کوم خه چې مې په زړه پراته وو
 زه به لهه دې وي—ري د کوره هم به—رنه ئتم
 د زړگي غلاته مې د تورو سترگو غله پراته وو
 بنکاري چې دلته کښې د مینې وعد وعيid شوئه ده
 په یوه شپاله باندې تازه ګلونه دوه پراته وو
 خه په تالان کښې د سپېره غوائي په غره کښې شپه وه
 او خه په خپله پښت سانه په خوب اوده پراته وو
 خان چې پري وي—زى مقام د شهيد موسيي کنه
 ئه سار به ليدهه پر پتنگان شمعو ته مره پراته وو

خواره اجزاء دَخْپِل زرۂ دَارمان راتوؤم
ذرۂ ذرۂ پر و ترے يم او خان راتوؤم

دَخْلِي بِي وَسِيْرَةً مَعْنَى اُوسْ هَمْ نَهْ پُوهْبِرم
د هر ظالم د لاسونه گربوان راتولؤم

پئے دی گمان چی ہر خاٹکے دیار لہ یادہ پک دے
دا خنگ کہ لبونے یمه باران رات ولوم

همہ مادہ پرست و خی دنیا رات ولوئ
زماء خود گھے کار دے چی افغان رات ولؤم

چې ولې یو بل دومره په اسانه باندې وژنې
د ژوند نه بې خبره انسانان را تو لوم

دَکارنه بې خبره دَانجام نه بې خبره
غورزېرىي پېستانه دَخپل مقام نه بې خبره

داته چې خنگ مئين بې زەمئين نه يمه داسى
خدمت د پۇنتىو كۈمە دَانعام نه بې خبره

دَشوق انتها دَحدبندى دَحده اوئى
زەئمە پخېل لوري دَماپسام نه بې خبره

ستا سترگې مې ليدلى مېخانې تە نەيم تلى
دا ولې داسې زانگىمە دَجام نه بې خبره

مقصد حاصلول خو دَحركت پە برకت شى
منزل تە خنگە رسى بىا دَگام نه بې خبره

دَتْهَمْتُونَوَالْزَامُونَوَاسْوَبْلُونَهَلْرِي
مَيْنَهَبَهْكَرْبَوْخُودَكَمْمَانَدَانْدَازَوْنَهَلْرِي

چَيْدَمْنَزَلَسُودَايَيْهِيَهِيَخَپَهْسَرَكَبْنِيَنَهَحَائِبَرِي
چَيْكَمْهَمْتَهَوَيِدَدَاسِيَقَافْلَوَنَهَلْرِي

دَخَلَأَولَسَدَمَيْنِيَدَرَدَدِيلَرَزَويَأَوَكَهَنَا
كَهَسُودَأَگَرَبِيَنُوبِياَزَغَلَهَدَپِنْتَوَنَهَلْرِي

دَأَبَهَخَهَكَبْرِيَچَيْپَهَيَوَكَارَكَبْنِيَمِيَزَرَهَنَلَكِي
ژَونَدَبَهَتَبَرِبِرِيَخَنَگَدَژَونَدَدَتَقاَضُونَهَلْرِي

هِيَخَنَهَجَورَبِرِيَتَرِيَدَأَورَكَرَلَبَهَأَورَتِكَوِي
يَهَپِنْتَنَوَأَوْسِيَدَدَاسِيَتَرَبَگَنَوَنَهَلْرِي

پَهَدِيَرَخَسَارَدَسَرَوَلَمَبَوَمَعْنَىَدَژَونَدَمَعْنَىَدَه
زَهَپِنَگَخَوَيَهَبَلَارَنَهَشَمَدَلَمَبَوَنَهَلْرِي

د ڙوند په سخته او از غنه لاره
خنگه لو ٻدمه پا خپدمه تلمه

د ارمانو هغه سور مقتل ته
زه په خان چرته پوهپدمه تلمه

د مرگ په لار د سرو لمبو غبري ته
لکه پتنگ خوشحال ٻدمه تلمه

د محبت دردونه ش وله سره
د يار له در رخصت ٻدمه تلمه

د انسانو د وحشی ما حول نه
په چفو چفو زرپدمه تلمه

ئاره د زرہ د بی وسی به خه و ے
په هر قدم راست ٻدمه تلمه

زما د ژوند د حادثو قصه ده
جانانه ستا د اورېدو قصه ده

هسي ژوندي دي خو ضمېري بي مردے
مرگي راشه د ژوندو قصه ده

تاته لوګري شي او نظر دي مات کري
د سوزپدونکو سپېلنزو قصه ده

په سورد ميني مو خوک اونه وژني
دا د آدم او د درخو قصه ده

هر خلبي ختي مي ستا په لور ماتېري
په هغه بام د او درېدو قصه ده

د بل په سر باندې چې خان او وژني
دا د دي قام د پېښتنو قصه ده

خبر چې مې دَ کلی لرا او بر ته رسپِدَه
زما دَ لپو نتوب اثر هم سرتَه رسپِدَه

دَ مینې زور ولې دَ ”بې ستون“ نه را او باسی
فرهاد تیشه په لاس باندې چې غر ته رسپِدَه
دَ حد په یو خوکربنو کنپی رابند هغه سرے
دَ ذات دَ قېدَه او وتو نون مر ته رسپِدَه
چې شوندې یې دَ زړَه په زخم کېښودې نو بیا
اثر د درمان بل شانې پر هر ته رسپِدَه
ما ستر ګې کلکې بندې کړې راجو په مې تپاره کړه
خو خَه ظالم سرے وو دَ زړَه ور ته رسپِدَه

رشته راسره پائی څاره خومره وفادار ده
زما دَ مانې امونو غم سحر ته رسپِدَه

تئه خوی کړي د ساقې او زه خويونه رندانه
د زړه اختيار مې اخلي ستا نازونه جانانه

چې خومره مينه ورکړمه او خومره غم تري اخلم
د مينې پېمانه وي نه د غم وي پېمانه

د لري مې په سترګو شي نو زړه مې پري راتبول شي
زمانه پناه مه شه د يار ګل ګل آستانه

په یوه قطره او بوبو کښې احساسات د زړگې ګوره
د سترګو چې پرپوئي هغه او بنکه دردانه

دا راز د لېونتسوب د چانه چرته کښې پټېږي
دا خلق تول پوهېږي په شلېدلې ګربوانه

واکداره ! تئه بنه وايې د خلې نه دي قربان شم
خو جنگ ته به زه خنگ وايم د آمن ترane

په ځار پسي د مئيو جام لېمو کښې ګرڅوي
د سترګو په خمار کښې دي آباده مېخانه

درېغه

ستا تارونه مې راتول نه کړه ګړوانه
لېونتوب په سر ختلې دے بې شانه
چې په غږ کښې دي سر کېږدمه اوډه شم
یه د ځار د ستري ستري ژوند آرمانه

ستا بنسائېست به تا خومره مغوروه کړي
چرته زما یاد به دې مجبوره کړي

تا که خوګند کړے دې دَ نه راتلو
خدای به دې په خوب کښې راحضوره کړي

درد چې د اولس لري په زپونو کښې
هاگه سړې ګټه کړي او توره کړي

ماته دې زما قصور را او وښايي
گرم مې ګنمې ګرم مې ټصوره کړي

مالکه تصویر د زړه نه او بآسه
خيال د بنسکلي ځار به دې رنځوره کړي

مُحبت خومره بنائِبسته دے
داعات خومره بنائِبسته دے

سر په جغ کنپی ورتنه نئه بدم
بغافت خومره بنائِبسته دے
خر به هم ورتنه ماما کپی
ضرورت خومره بنائِبسته دے
لکه ده په گوتو جو په
نزاكت خومره بنائِبسته دے
دروغ مه وايه جانانه
حقیقت خومره بنائِبسته دے

ئار په تشه خندا اخلي
دا قیمت خومره بنائِبسته دے

د ژوند سوکړه او د جاناں خبره
په للمه زمکه د باران خبره

د بندګی جذبه مې هغه شان ده
هېرې مې نه ده د ارمان خبره

د خُلې نه اوئي شي په کانې کربنه
د لېونې زړه د ايمان خبره

نن راته چا د جاناں نوم واخېستو
زمکې ته ټشوه د اسمان خبره

زما جاناں ته دي خوک خه نه وايي
وخته زه نه کرمه د ئان خبره

دَ عَشْق لِبُو الْهَ اَظْهَار نَهَ پِتَمْبَرِي
خَلْكُوكَه كَرِي دَه گَرِبَان خَبَرَه

ما به تَرْخَه چَاهَه وَيَلِيَّ نَهَ وي
هَرَوْخت مَيِّ كَرِي خَار قَرْبَان خَبَرَه

۹۰ أُمْدَد

دا ويني او دا زوي به درحم باران يوسى
زمونبر په سردو به نوئے نمر را ؤخېژي
دَ غَم دَاتَكَه توره شِپَه كَه هَر خومره او بَدَه دَه
چې زړه د تيارې ؤچوي نو سحر را ؤخېژي

راکابی راله کربنې پی دا خونخوارد زړه په سر
ما بیا هم دېره کړې دغه یارد زړه په سر

نور نه خود خوبسانو دورنګي مې ژروي
اقرار بې وي په ژبه او انکار د زړه په سر

راتله او نه راتله خو اوس په تا باندې موقوف
ما هسې هم درکړې گرانه لارد زړه په سر

لې او وايه چې زړه به دې اور اخلي او که نه ؟
چې درکړي په اعتبار کنې څوک ګزار د زړه په سر

د خپلې بې وسی احساس مې هروخت ژروي
چې نه لرمه خسکې هم اختیار د زړه په سر

عبد راته په غواړه تعویزونه زنګوی
مور جانې ! دېره شوئ مې دې خار د زړه په سر

نبغ مې دې بانئه لبىکر ته مئ راھه
داسې خالې لاس سنگر ته مئ راھه

خوک به دې جانا نه د نظـرـه کـرـي
تـهـ پـهـ ماـزـبـگـرـگـ وـوـدـرـ تـهـ مـئـ رـاـھـه

چـرـتـهـ مـېـ قـسـمـ لـالـيـهـ مـاتـ نـهـ شـيـ
هـرـ وـختـ مـېـ دـ زـرـهـ دـ مـيـ وـرـ تـهـ مـئـ رـاـھـه

نـنـ دـېـ خـهـ عـجـبـهـ شـانـېـ اوـوـئـيلـ
زـرـکـېـ بـهـ درـخـيـ اوـغـرـتـهـ مـئـ رـاـھـه

دلـتـهـ لـاـ دـ مـيـنـېـ روـاجـ نـشـتـهـ دـ
ماـ پـسـېـ دـ لـارـېـ سـرـ تـهـ مـئـ رـاـھـه

خپل یقین تېربا سلم بیا په خنډ و خار پرېؤتم
د اسې بې حاله شوم بې ځانه په یو وار پرېؤتم

هريو ګذار ته مې سينه لکه سندان نېولي
خو خه چل او شو چې د نېكلې په انکار پرېؤتم

د زړه د درد او سوز قيصو د اسې وژلې يم
د غره د سره د شپونکي په يکه زار پرېؤتم

د مخي غاري چې راتلو نو د دېمن ګذار وو
د شاد غاري د یارانو په ګذار پرېؤتم

ما هله او کره خو د دي ځنګله اونه وو تم
ستا د اوربل په دغه نېغه سپينه لار پرېؤتم

ځاره په دغه انګكي مې خپل وجود او بائيلو
لکه د خاڅکي مې سخ او کړو په انکار پرېؤتم

غورو

هر خه که مات شي خبر دے مات دي شي
 يو د پُنتو غرور مي مات نه شي
 نور مي د يار کو خي ته مه را بلئ
 يه! لپونو غرور مي مات نه شي

بي وسه

ستا هر ياد خو مسلسل د عذاب نوم ده
 دغه درد چې دې د زړه نه ويسته نه شم
 نور په هر خه کښې په خان زما اختيار ده
 خوتا د ذهن د کاله نه ويسته نه شم

یاد د سترگو پناه کېږي چرتنه نه
درد مې هغه دے کمېږي چرتنه نه

محبت له مې بې ننګه پله بیائی
سر خورلے زړه پوهېږي چرتنه نه

رقابت زمونږد یو جانان په سرد دے
اور او بو سره یو کېږي چرتنه نه

دا دولت زمانه خوک اخیستئ نه شي
فن خو مینه ده ورکېږي چرتنه نه

زمانې د خار علاج خو محبت دے
لېونے په دار سمهېږي چرتنه نه

ناز چې پخپل وار نئه کري نو خه به کري
پېغله چې سنگار نئه کري نو خه به کري

دغه يې اصول دغه دستور دے نو
بنکلې چې انکار نئه کري نو خه به کري
روغو که په خو خو واره تېر باسو
پوند چې پري اعتبار نئه کري نو خه به کري
ستړګې چې دې ھوبې ھوبې توري کري
زړونو کنپې چې لار نئه کري نو خه به کري
اور د محبت يې سينه او سوله
اوسم که اړه اړه اړه کري نو خه به کري
ياره! کېميا کړه ستا وره خندا
درد چې مې قلار نئه کري نو خه به کري

تئه زما د ژون د استاني بنکلا
خاړ چې دلدار نئه کري نو خه به کري

غربت ورته بلا شی او یا تبنتی له پېغوره
پخپله خوبنه چرتہ خوک اوئی له خپله کوره

ڏڙوند په هریو مور د عذا بونو سره مخ یم
ستا مهر به تر کومه پوری ما ساتی له اوره

جواب دَ مینی خَ دے ما دَ مخکنپی نه منلے
سرے چپی مینه اوکری نو بیا نه تبنتی له توره

دا خومره نزاکت مې دَ احساس وجود کنپی راغع
زړگرې مې کله وران کله مازغه مې شي له شوره

معنی دَ مینی خَ ده خو په اور کنپی سوزپدل دي
سبق خو دې خوک واخلي دَ بتی دَ سوي سکوره

هر يو ترپنه بنه ۋە حكىي
زما چې پري وار راشىي نو كاسەشىي رانسکوره

د خوند خبره دا وي چې د درد سره درمان وي
درد هله بىا گرانىرىي چې پرھر شى بى تکوره

درد مې قلار شو د پرھر د كوره چرتە لارې
د ارزو گانو د كالە د شوره چرتە لارې

په محبت كېنى خو بلها بلها خبىي كېرىي
دا به كېدە د محبت د توره چرتە لارې

د کامیابی د عظمت سترگې به مو پښې بنکلوي
مونږه د صف نه پاڅدلې یو د جنګ له پاره

زما د سترگ کونه د یارد یاد بخري دانګي
جذبي راتولي شولي ډب شوي د غورخنگ له پاره
دا تسلسل د روایت مونږه قائم ساتلے
چې پښتائه سرونه او شيندي د ننګ له پاره
ماته زما ترکو وړه راشي ماته ګوته خنډي
توره په نیام کښې مې ساتلي ده د زنګ له پاره
ژوند او احساس راغلي سازدي هم کوڅي ته راغه
ستا په مرؤند باندي د شنو بنګرو د شرنګ له پاره

مطربان ستا د سُرکو شوندو نه خندا چې اخلي
د فن د ژوند د پاره ساز له د ترنګ له پاره

بې وفا نئه ووم د حالت سو تقاضا د اسې وه
زما په سر خلک و وزلى دا قصه د اسې وه

د روایت په مر وجود کښې لکه ساه چې راغله
د غره د سره چې شپونکي او کړه تپه د اسې وه

په دې رضا شو چې د خپلو رونو ويني و خبشي
وينه بې سپينه شوه ورکړي چا پېسه د اسې وه

نئه د رهبر سره خه غم نئه د وګرو پرواہ
هسې روانيه وه بې دره قافله د اسې وه

زما د روح په لرو بر کښې بې مستي ګډه کړه
د زړه لئه تارنه چې وته هغه نغمه د اسې وه

تالهه پک جام درکري زما شونډي له تندی تراپې
دا بې نظام دغه انصاف دا مېخانه داسې وه

د دې حصوول لره ورتېر شوله هر خهه ورتېر شو
د ځار په لاس رانغله بنکلې دردانه داسې وه

قطعه ۹

دا به بیا وخت وي دَ زوال راغلے
په پښتون خوا کښې چې اتل نهه مومنې

د دې نه لویه بد بختي به خهه وي
چې منهه هُم وهې منزل نهه مومنې

په هجران کنبي دې سم لپونے لپونے
 ستا په مينه کنبي يم لپونے لپونے

 د ڙوندون خه معنی د ڙوندون خه مطلب
 زه پري نه پوهيدم لپونے لپونے

 په فطرت کنبي زما تول رنگونه دې ستا
 ته خندا ته مې غم لپونے لپونے

 زمونه دوارو رشته د پر هر او درد
 ته درخـو زه ادم لپونے لپونے

 بندی زونه به خه لاره نیسـی زما
 ستا په در مې قدم لپونے لپونے

 ئاره دا مې حاصل دا مې ټول کائينات
 دا کوـه دغه چم لپونے لپونے

ستړگو د اغیارو کښې چې ستړگې اچولے شم
تاتنه هم کتلے شم، هغه تنه هم کتلے شم

پوهه یم خبر یمه چې عشق د اور نامه ده خو
بیا هم دغه سور اور په سینه کښې ځایولے شم

غوطه مې په زړه کښې جفاګانو جوړه کړي ده
خبر به شي خوره به شي په چفو چې ژرلے شم

ستانه به تر خو په سوال د خپل زخم دارو کؤم
زه د پر هرونو خُلې په خپله هم ګندلے شم

زه د محبت په دود دستور باندي ايمان لرم
وصل ته که یم خوشحال هجران ته هم خندلے شم

خوانه حوصله می ده غمونه را په سر کره نور
يمه اموخته دغم دا غرونه هم او پلے شم

زء که محبت کؤم اختيار په زړگي هم لرم
و غواړم چې کله ستانه خان راتولولے شم

مه پري شين کوه زړگئے اړ وخته خار خوبه نه شي
زء د هضمې دونه يم او ستانه خان ګتيلے شم

ژوندون چې تور خامار شې او ژوندون چې سړي وژني په داسي بناريه کښي به ژوند خه وي او خوند خه

په زړه کښې موج وهی جذبات او لارډ لېمۀ نیسي
چې د برهم ورته وټرې دې اوښکو ته بند خه
نمړې د غرض اخلي خود دې نه خبر نه شوي
چې زهر ورپکښې وي نو معنۍ وي د فند خه
رضا چې وي د زړه پکښې نو هر یو کار بنائي پسته شي
او بې رضا چې ټشي نو تړون او پېوند خه
پېستونه هـ لاره دې پت غېرت ګـ واهده
چې بې ننګه راستون شي نو تپه او مېوند خه

بنائيست ستاد وجود دَ حارَدَ عشق په برکت ده
زما د لاس بنگري پري نه کوي شرنگ نو مروند خه

هغه زما دَلپونی مینے اقرار نه کوي
بې صبره زړه مې د یـوه لمحه قرار نه کوي

د محبت رنځ دې زيات بـري زړه ته نـه کوزي بـري
بس خورنـخي بـري هېڅ خـه فرق دې بـيمار نـه کوي

مخکنـپی به ستا پـه یو نظر بـاندي ڙوندے شوم مـپ شوم
اوـس دـې لـمـه زـما دـزـړـه پـه کـورـکـنـپـی لـارـنـه کـوي

د گـتـې خـيـال وـرـپـکـنـپـی نـيـشـتـه سـراـسـرـتـاـواـنـدـه
له دـغـې وـپـرـې څـوـک دـمـينـپـی کـارـوـبـارـنـه کـوي

ما خـوـ ستـاـ لـاسـ لـيدـو لـستـونـپـی کـنـپـی مـېـ مـارـنـهـ لـيدـو
هرـخـهـ کـويـ خـوـ پـهـ اعتـبارـ کـنـپـیـ څـوـکـ ګـذـارـنـهـ کـويـ

پـهـ خـچـلـېـ هـاغـهـ نـظـرـیـ بـانـدـېـ نـهـ کـلـکـ وـلـاـرـدـهـ
راـشـهـ وـلـاـرـدـهـ دـمـیدـانـ نـهـ تـبـنـتـهـ څـارـنـهـ کـويـ

بندی دروازې

لا خه خبر ووم چې د مينې په اظهار خفه شوه
په دے خبره يې زما له خوا نه مندي کړلې
چې مې د زړه په کور کنې يو هم بنکلې پاتي نه شو
ماهم له د بېرې مجبوري دروازې بندی کړلې

نو غزل شي

د جانان د بنکلې مخ دومره قصه ده
بنائيستونه تري را و خاخې او ګل شي
مونږه درد او غم يو خای کرو غزل نه شي
او دے او کري دوہ خبرې نو غزل شي

دَ دِي خيري گربوان مِي تول جهان په تماشه
رقیب په تماشه دے هم جانان په تماشه

زمادَ خُلي نه وتبی ساندي اووري په خنداشي
په سرچپ مِي ولار دے دا آسمان په تماشه

دَ میني لبونتوب ته زما لورپي حوصلې ته
زنخیير په تماشه دے هم زندان په تماشه

جانان زما په سترگوکنپی خپل ئخان سينگاروي
او زه د آئينپي په شان حبران په تماشه

دَ سترگو خمارنو ته دِي جام د مئيو توئي شي
ساقي گوته په خله شي او رندان په تماشه

زره اوکپي ورروان شي پښه نپولے شي په شاشي
يه خاره ! ستا پخپله دے خپل ئخان په تماشه

یې په خپله بې یقينه
کئه زما په ذات دې شک دے

چې زړگه مې پرې را توں وو
هغه یار رانه ورک دے

هسې نه چې بې وفا شې
دا زما په زړه کنپې ترک دے

دَ قلم دَ زور خب ر شه
ستا په لاسو کنپې ټوپک دے

زه به بیا پرې را پرې وو حم
هغه لار هغه تیندک دے

زءیپه حکه په ملامات کرم
ڏ مغل سرہ ختک دے

د ستم معنیپه دی ڏ پری
بې رُخی دی پکنیپه سک دے

خود داري چپه پکنیپه نه وي
نو په قام قبيله سپک دے

ما هم زړه ورته سنداں کرو
که ڏیار سره ستک دے

دا چپه ما نیمگړے وینیپه
کړے غم دې رانه چک دے

ستا ستم خو پری بنه لګي
خاڻد غونبی دے خو ڪلک دے

دی خود غرضي دنيا ونه ليده
خلکو زمون بره رضا ونه ليده

د کانه په زړه ګيله مې هر چا کړله
د اوښک و ليکه مې چا ونه ليده

قسمت مې خو مره زوروره ټکره
هغه راغلې وه ما ونه ليده

په سپين صبا پسې مو زړه ټچا ودو
خو مونږ تور بخت و رينا ونه ليده

لكه د اوږي جوړ له واوري یخ وو
ما په جانان کښې وفا ونه ليده

د حار په ستړگ وکښې وه ډېره مینه
په تابنکاره نه شوه تا ونه ليده

د ڙوند په لويو دشتو مي شيندي کله نا کله
اجزا، مي د وجود را تولوي کله نا کله

و الله که مي نظر د هغه لاري نه راوري
په کومه چې به ته ماله راتلي کله نا کله

معني دا چې په بسکلې لا شعور کنپي دي دې دې يم
هيوې چې په مزار مي بلوي کله نا کله

معني د لرزولو خودي ستانه سرے زده کري
گلان چې په زلفانو کنپي ټومبي کله نا کله

منمه چې د وصل په خوبو باندي دي خوبو يم
د هجر په لمبو مي سوزوي کله نا کله

په موئره دي پي مخيه ديدن ولې دے قات کړے
په بام لکه سپورې مي به راختي کله نا کله

دا خُه رنگه به ستاد ذات د خوله رابه رشم
پرهر کنپی می د درد غوندي ساتي کله نا کله
بنائيسته لبونيه دا خپل خار به لبونه کري
ادا کنپي چي اوونه خايوي کله نا کله

غوبتنه

د فطرت حسن پرست مي تقاضه ده
نوي غوايري د زرو چي مي زره مور شي
دا زرگر مي خه بلها تند دي وهلے
په ديدن د بىكلو بىكلو به خه مور شي

اے درېغه چې دی اوښکه د لېمو نه وترے نئے وے
خمار بهوے عمری چې د کاخو نه وترے نئے وے

د ڙوند سختی مې او لېدے نو هله ارمان راغے
افسوس د مور د غېږي د زانګو نه وترے نئے وے

دا خە درباندي او شودا په کومه لاره لارې
پُنستونه چې په ڙوند خود پُنستونه وترے نئے وے

ياران چې کله شماري ما تري او باسي له مينځه
محراب لکه لئه شمېره د تسبو نه وترے نئے وے

د خېل او لس د پاره دا ارمان د خار په زړه کنپی
چې سوز پکنې ڙوندې وے د تپو نه وترے نئے وے

ورک يمه د خانه

د سترگو رنگ مې د جاناں په ګلورین وجود کښې
 د اسې ورک شوئے دے چې اوں خپلې سترگې نه پېژنم
 زه به په تېپو هم د خپل مرکز په سراودرې بېم
 که هر خو ورک شم په کو خو کښې خو کو خه پېژنم

دوه شعرونه

زما د زړه غوندي درزا په هیڅ یو خیز کښې نه وه
 ستا لپونی غوندي ادا په هیڅ یو خیز کښې نه وه
 ماته چې خومره بنکار پده د فاصلې بنکلا وه
 چې ورنزدې شومه بنکلا په هیڅ یو خیز کښې نه وه

خوب

ذهني بي قلاري سره خوب چرته کبني کډه
د داسي بدبختي سره خوب چرته کبني کډه
يو ته و مے په ليمو کبني تر سحره غړدے
د ستورو د سیالي سره خوب چرته کبني کډه

د لستونې مار

په توره شپه ورسره تلمه هم په پتو سترگو
په خپل قاتل باندي مې خومره غت اعتبار کړئ دے
که يې وزلم په سيننه به يې ويشتله ئمه
خفه په دے يم چې د شا نه يې ګذار کړئ دے

مونږ محبت کړئ د ډے مونږ د درد قصې کړې دی
تل مو د زړه په منصف خپلې فېصلې کړې دی

خان به د هاغه تصویر لئه قېده خنګ او باسم
ما مې د یار په خنګل خومره بلها شپې کړې دی

د زړه په دشت کنبې او دي شوې جذې سر چوتوي
د غرءه د سره چې شپونکي سوې تېپې کړې دی

دا چې مې سرا او تندئ نه لگې په مخه حمه
زر چې مې خاورې شو دا چا راته بنېړې کړې دی

سوز مې د زړه د کائینات په وسعتونو خور شو
زمکه خفه ده شفقونو هم لمبې کړې دی

درد که لـرمه بي تـکـوره نـهـ يـم
منـهـ وـرـكـ بـهـ يـمـ بـيـ كـورـهـ نـهـ يـمـ

ستـاـ بيـ رـخـ مـيـ زـيـرـ زـبـخـلـ دـےـ رـنـگـ
زـهـ وـپـرـيـ دـلـ لـهـ پـغـ كـورـهـ نـهـ يـمـ

داـ دـ حـالـاتـ وـ مـجـبـ وـرـيـ دـهـ گـنـيـ
ستـاـ مـحـبـتـ وـيـنـمـ شـمـكـ كـورـهـ نـهـ يـمـ

لاـ دـ هـجـرـانـ دـشـتـيـ پـهـ پـبـنـوـ كـنبـيـ نـغـارـمـ
لاـ زـهـ وـتـلـعـ دـ دـ اـورـهـ نـهـ يـمـ

خـارـهـ !ـ پـهـ سـرـ بـانـديـ مـيـ ستـاـ سـيـورـےـ دـےـ
نـنـ يـيـ وـيـ زـهـ گـورـےـ سـرـ تـورـهـ نـهـ يـمـ

خبره

هر ئل دې كېپي ده پخه خبره
 چاله ترخه چاله خوره خبره
 بلها خبرو لره بس ده كنه
 ستادلىم و هغه يوه خبره

پوره نه شوه

زما د محبت قيصه نيمگريپي نيمه خوا ده
 د درد او د درمان قيصه نيمگريپي پوره نه شوه
 پُبنتون د سوز و ساز د زېر وبمه خبر نه شو
 ملالىپي د مېوند تېپه نيمگريپي پوره نه شوه

بل ته مسئلي

په رنا ورخ باندي دَ توري شپي خبرې کوي
 په زړه سندان په خلله پستي پستي خبرې کوي
 واعظ سپېره چرته د خپل عادته وانورپدو
 په لاره هم گوره اوږدي اوږدي خبرې کوي

پت پتوني

دا بنکلي چې په سترګو کنې او رونه وړي را وړي
 دا خومره په اسانه زمونه زړونه وړي را وړي
 دَ حسن دَ مستى نه پت پتوني راسره کري
 پتیږي بنکاره کېږي او یادونه وړي را وړي

لا وينـي وينـي سحر هغـسي دـے
ورانـشـوـهـ کـورـ اوـ کـنـدرـ هـغـسـيـ دـے

مـالـاـ دـاشـتـهـ مـرـپـيـ ژـرـلـيـ نـهـ دـيـ
اوـ ستـاـ پـئـ لـاسـ کـبـنـيـ خـنـجـرـ هـغـسـيـ دـے

دـ روـايـاتـ وـ سـاهـ خـتـلـيـ نـهـ دـهـ
راـئـهـ جـانـانـهـ گـ وـ درـ هـغـسـيـ دـے

دـ غـهـ مـزـلـ مـيـ سـاهـ پـئـ گـونـوـکـبـنـيـ مـاتـ کـرـيـ
گـرـانـهـ!ـ پـئـ لـارـ کـبـنـيـ دـيـ غـرـ هـغـسـيـ دـے

دـ مـوـدوـ پـسـ مـيـ هـمـ لـمـبـهـ کـرـيـ
ستـاـ دـاـ بـنـاـغـلـ نـظـرـ هـغـسـيـ دـے

د پسلو وطن ته مه رادرومہ
لا سراو مال ته خط رهگسی دے

نئے سترگی توری نہ لاسونہ سرہ دی
حکارہ! دکلی اختر هغسی دے

دَرْنَادَانِ يَاد

دَ زندان دا تکي توري شپي صبا کره
 لويه خدايه دواړه سترګي مې رننا کره
 ته په هر خه باندي پوهه يې قادره!
 چي په زړه کښي مې خه دی هغه ربستيا کره

زما پتنگ زړګ_____ي له يې لمبه رانه وړه
جانان د خان سره خټنوي حادشه رانه وړه

د اسي هم ټشوه د حالات د ستم له مخه
تا سترګي توري نئه کړي ما درله رانجه رانه وړه

خان مو تري راورو روایات مو ټول په ځای پرینسوده
اے ! پښتنو د غرہ د سره مو تپه رانه وړه

ستا په ستم او ناکړدو لکه د بُختاموشه
عمرونه تېر شو خوما شونډو له ګیله رانه وړه

ساقي خبر شه چې د هوشه زما سربه ټچوي
که تا د خان سره یوه مسته پېمانه رانه وړه

دَ زَنْدَانِ پَهْ گُوتْ كَنْبِيْ پُرُوتْ يِمْ تُورْتَمُونَه مِيْ نَصِيبْ دِي
پَهْ درْزا مِيْ زَرْهَا اوْ باسِيْ وَحْشَتَوْنَه مِيْ نَصِيبْ دِي

ما يُوسِيْ چِيْ شِيْ راجِمِ يَوْهَ لَارَه تَرْبِنَه اوْ خِيْ
اطْمِينَانْ چِيْ رَالَه رَاكَرْپِيْ سَتَا يَادَوْنَه مِيْ نَصِيبْ دِي

زَهْ خَرْزانْ وَهْلِيْ پَانَه چِيْ پَهْ كَوْم لَورْ بَهْ پَرْ بَوْحَم
دَ پَرْأَوْ مَقَامْ مِيْ نِيشَتَه طَوْفَانَوْنَه مِيْ نَصِيبْ دِي

نَمَرْ پَرْسَتْ يَمَه لَالِيهْ پَهْ رَخْسَارْ پِسِيْ دِيْ گَرْحَم
بسْ هَمْ دَغَه مِيْ ڙونَدُونْ دَمَه چُورْلُکُونَه مِيْ نَصِيبْ دِي

تُورْ بَانَه اوْ تُورِيْ سَتَرْ گِيْ خَنْدَاگَانِيْ پَرِيْ غَضَبْ دِي
خَارَه ! هَرْ نَظَرْ مِيْ وَزْنَيْ قِيَامَوْنَه مِيْ نَصِيبْ دِي

تولو دروغ وئيل ربستيا خبرره چا اوئنه کره
د آئينې په شان صفا خبرره چا اوئنه کره

چې گناهگار او بې گناه په یوه تله تلي
د دې نظام د خرابتيا خبرره چا اوئنه کره

رایاد بدرو راته سم د پر مې په زړگې وربدو
د هاغه بنکلې بې وفا خبرره چا اوئنه کره

دا غربو نیولې احساس دا د نم نه د کې سترګې
ژرا ژرا ده د خندا خبرره چا اوئنه کره

دلته کښې هريو گس د خپل وسه تيارې راوري
يaranو ! دلته د رنيا خبرره چا اوئنه کره

تئه د رواج د زړه بندي زهه د حالاتو مجبور
خاره ! زمون به د رضا خبرره چا اوئنه کره

خه چې لپونی شو خه چې دا هر چاته اووايو
مونږه مئینان یو و خه چې دا دنیاته اووايو

دا تیاري زمونږه نه دی دا د جهل نخبني دی
راشه بې رته راشه راشه دا رينا ته اووايو

بس دے کنه بس دے ئوشوه نور دې مونږه نه وژني
خوک به راسـره شي چې دـیـارا دا ته اووايو

مونـړـه خـپـلـهـنـصـيـبـهـغـيـ رـنـاـتـهـ رـسـېـدـلـيـ يـوـ
نـسـورـهـ دـېـ تـبـاـرـهـ نـهـ ويـ دـاـ صـباـ تـهـ اوـواـيوـ

دلـتـهـ اـتـلـانـ دـېـ دـنـرـئـ هـرـکـسـ تـهـ اوـواـيـهـ
دا دـمـلاـکـنـلدـ سـرـدـروـ هـوـاـ تـهـ اوـواـيوـ

د سترگو په لار

دا د سترگو په لار چرته کښې بیا درومي
 د الفت احساس په زړه د م او که نهه د م
 ما په نيمو نيمو شپو چې لپونے کړي
 دغه درد د مینې بنهه د م او که نهه د م

اعتراف

ګتیهه د بل ده او تساوان زما د م
 د خپل وجود د دبوال سپوره يمه
 خدا یه! د بدرو د ازمهښت مې ساته
 د نفس غلام يمه کمزوره يمه

بنئه يمه كه بد يمه په ځان باندي تاوان يمه
چاته به يم زمکه خو په چا باندي آسمان يمه

راشه د ظالم آرمان کانې دې دلته اوګوره
ټول يم شوکې پوکې سم ریښې ریښې گربوان يمه

زءَ دَ زِرَءَ دَ درد او سوز قيصوداسي مجبوره کړم
اوګوره مې سترګو ته شبې شبې باران يمه

زءَ د ذات دنه خان له بله دنيا ګورمه
يون يمه سفر يمه منزل يمه کاروان يمه

ستاد جادو ګرو سترګو هر څل بلا اخلمه
ستانه به لوګه شم ګرانه خار يمه قربان يمه

چې شعور او لا شعور شي وړاندي وروستو
سرک دودم خه نشه ورله پکار ده

اوسم خپلو روایاتو په مرگ نه مري
پُنټ سانه دي خو تپه ورله پکار ده

دا واړه اوسم بي قصې نه اوده کېږي
ابې چرته ده قصه ورله پکار ده

د زړگې نه به مې سوز و ساز راوئې
د غموندو سرینده ورله پکار ده

چې خپل بد ورته د عکس غونډې خرګند کړي
څاره داسې ائينه ورله پکار ده

دَخِلْ قَسْمَتَ بَرْخِي خَان رَابَانِي نَهْ پَوْهِيْرِي
خَدَائِيْه دَاهَهْ دَيْ چِي اَرْمَان رَابَانِي نَهْ پَوْهِيْرِي

دَخِلْيِي مِينِي او خَلُوص قَصْه بَهْ چَاجَا تَهْ كَؤْم
زَهْ پَهْ خَان پَوْهِه يَمْ يَارَان رَابَانِي نَهْ پَوْهِيْرِي

زَمَادَ سَتَرْگُو نَهْ زَمَادَ زَرَهْ خَبَرَهْ وَاخْلَه
هَرْ خَلْ بَهْ خَهْ وَايْم جَانَان رَابَانِي نَهْ پَوْهِيْرِي

دوْمَرَه وَهَلَعَهْ يَمْ دَهْجَر جَل وَهَلَيْ تَنَدِي
خَنَگَه خَرَوب شَمَه بَارَان رَابَانِي نَهْ پَوْهِيْرِي

حَارَه ! عَبَث مِيْ گَرْحَويِي پَهْ طَبِيبَانَوْ بَانِي
داَسِيْ مَريض يَمْ طَبِيبَان رَابَانِي نَهْ پَوْهِيْرِي

دَزْرَهُ زَخْمٌ دَدْرِمَانٌ دَبَارَهُ نَهُ وَهُ
تَارَدَ لَفْوَ دَكَرِبُوانٌ دَبَارَهُ نَهُ وَهُ

سَتَادَ حَسْنٌ خَنْبَيْ سَتَرْكَيْ تَهُ مَيْ خِيَالٌ وَوُ
مَحْبَتٌ مَيْ هَمْ دَخَانٌ دَبَارَهُ نَهُ وَهُ

مَا دَخَاوَرُو دَكُورُونْوَوْ خَبْرُ غُوبِنْتَلُو
حَكَهُ سَوَالٌ مَيْ دَبَارَانٌ دَبَارَهُ نَهُ وَهُ

دَتِيَارُو پَهُ وَرَكُو لَارُو بَانَدِي سَرُوِي
خَسْ كَرَأُو دِي دَأِيمَانٌ دَبَارَهُ نَهُ وَهُ

زَرَهُ سَوَانَدِي پَهُ دِي وَطَنْ كَبْنَيْ نَهُ وَهُ حَارَهُ
يُو اَنْسَانٌ دَبَلْ اَنْسَانٌ دَبَارَهُ نَهُ وَهُ

خبره دَ الفت در باندي بنه لگي که نه
زما دَ لپونتوب سره دِي زره لگي که نه

دَ زره خبره کومه او صفا خبره کومه
دَ هسي دوه رنگي سره مي نه لگي که نه

ورگورمه احساس د و بيدلو راته کي بري
په تورو غتو سترگو کښې رانجه لگي که نه

بس نوري به دَ مينې محبت خبري نه وي
دَ زره په دروازه بساندي تاله لگي که نه

چي دا دَ خلکو زپونه دَ خلوص په مزي تروي
په خار دَ بدنامي خنگه تاپه لگي که نه

انتشار

تول عمر د وپر سره انبئته يم
زءَ د خپل تقدییر سره انبئته يم

زءَ چې خه منم ضمير بې نه مني
بس خود ضمير سره انبئته يم

دا په قېد خانه کښې مشغولا زما
شرنگ او د زنځير سره انبئته يم

د مورنيو ڙبو نريواله ورئ

فروري ۲۱

د پُښتنو د بام و دره چې و تله پُښتو
د خپل بچو په بې حسى چې ژپدله پُښتو
واړه سپېڅلې روایات مو د ختلي بنکاري
هاغه هم وخت وہ پُښتنو چې به وئيله پُښتو

په هغه زرو لارو

په هغه زرو لارو چې راتېر شم زړه مې دوب شي
لېمۀ د اوښکو ټکي د جانان له ياده راوړم
رابلې مې پوهې ټمه خو خنگه درته اويم
وزري خنگه روغسي د ظالم صياده راوړم

ستا محبت هم دے انا راباندی هم گرانه ده
ستا بندگی جانانه داراباندی هم گرانه ده

زه په سورتم کنې هم خوشحاله یم تخلیق و کرمه
اولس له دا غوارم رنا راباندی هم گرانه ده

د سپرلي هريونگ بنائيسته دے د ستائينې وردے
ادا دي بنکلې ستاخندا راباندی هم گرانه ده

هغه چې هر خنگ وي خو خه نه خه ترون پکار دے
وفا دي خه کړې ستا جفا راباندی هم گرانه ده

عقله ! ستا هم منم انکار له دي نه هم نه کؤم
د دي لې واله زړه درزا راباندی هم گرانه ده

ستمگر

په زړه لکه کمر بې ستمگره
په خوی د جادو ګر بې ستمگره
ظلمونه دې په سر ستر ګو اوږمه
زما د زړگې سر بې ستمگره

ستر ګې

تا اورېدلې خودا خوب هم زورور غوندي دے
زما درنې خبرې ستاد خوبه ډکې ستر ګې
ما هم د خان سره هروختې زنگېدلې ساتې
زما په زړه کښې دی د چا د خوبه ډکې ستر ګې

د هاتي غابونه

خوک دے خواخوري؟ خوک مئين د پُنستو
 ډېريبي ارزان خرڅ کړو وطن د پُنستو
 چې مالياران ېپي خپل غرض راخيستي
 زاغانو لوټ کړلو چمن د پُنستو

پُنستو

اوسم خوبه موږه د پُنستو د زړه زخمونه ګندو
 کوم چې بساغلي وو هغوي خو تربنه پښي ويستي دي
 اوسم به د چاد د پوال سیوری ته هم نه کښنمه
 اوسم مې د ڙوند نه خه بلها نوي معني ويستي دي

خوک چې د ظرف خاوندان وي په هغونکنې گوري
 قدرت مې صبر په ناکامه فیصلو کنې گوري
 زما په سر چې خل درب شو نو ورياد شوم ورته
 اول يې نئه پُونبتلم او اوس مې په قيصو کنې گوري
 هغه خه خيزيز دے چې محسوس هم دے معلوم هم نئه دے
 خوک يې په شعرکنې گوري خوک يې په نغمونکنې گوري
 کومې سودا د اسي مقام ته رس——ولي دي دوى
 دغه خب——ري هونبي——اران په لپونو کنې گوري
 خدای خب——رولي په يوه يې تسلی نئه کې——ري
 خپل سمبالبنت لره په ھې——رو ائينو کنې گوري
 د دي انداز يې خآر، په خو خو واره بیا مئین شم
 جانان چې ئخي زماله خوانه نو په تلو کنې گوري

مینے‌پی دی وژلے یم
ھسپی موسپدلے یم

یاد می که جاناں دی یم
ستاد خیال وتلے یم

داسی رنگ او پنگ یمه
سمدار مان خلے یم

مئگورہ اوس ما ھینپی
لری درنه تلے یم

خڈه درته وئیل غواړم
حکم غلے غلے یم

اوکرمه دعوی په چا
مرو سترگو وژلے یم

وپره ترھه نه لرم
اوسم په دار ختلے یم

نه کړمه اعتبار په چا
خچل رهبر لوټلے یم

اوسم په بېرته نه راخم
گورت نه دې اوسم تلے یم

دا چې سرتہ نه رسم
چاد پنسونیولے یم

اخلمه قدم په زور
څه کښې انسنتلے یم

ٿار لکه منصور په دار
بنه په ويشار ختلے یم

زمونږ په سيمه خنده رويءَ گلونو سپرلے
خداي هدام لرم په موئبد بارانونو سپرلے

زءَ يې د مينې په احساس باندي تازه ساتمه
زما په زړه کنې د نئابسته ستا د یادونو سپرلے

د پُښتون غول دې د ڙوند د خوشالونه ډک وي
داسي شريک غواړم د دوى د اټهونو سپرلے

دا نظاره به د دنيا په هیڅ یو نبار کنې نه وي
په پښور کنې د رنایا د مانیامونو سپرلے

راشئ که خان له تري ځمار اخلى مستي تري اخلى
قدرت خور کړے د مخمور د شرابونو سپرلے

نئه مو نبره تېبنته کوؤ نئه دَ قربانی و بریبرو
خدایه ! په خَه بیا مرور دے دَ ختنو سپرلے

هر یو ارمان پکنبې زلم شی غزونی او کړي
دَ ګل په پانو به لیکم دَ ارمانونو سپرلے

چرتہ را پېښه دې جانان زمو نبر په کلې او کړي
یه خاره ! مو نبر ورله ساتلے دے دَ غرونو سپرلے

توره بلا

یه تنگ نظر رو په تیارو مئینو
دَ ګل په شوندو خندا نئه شئ لیدے
داسې دَ ذات تسورې بلا او خورئ
چې په ډیوو کنبې رنما نئه شئ لیدے

زَهْ دَكَمْرَ نَهْ دَبَنَائِسْتَ بَلَهَا مَعْنَىْ أَوْ بَاسْمَ
زَمَا شَاعِرْ فَطَرْتَ هَيْخَ كَلَهْ بَدْ رَنْگَيْ نَهْ مَنْيَ

مَا كَهْ دَارْ كَرْپَيْ خَوْ دَأْ سَرْ بَهْ دَاسِيْ لَوْرْ گَرْخَؤْمَ
خَوْ دَ سَرْ مَيْ دَبَنَديْاَنُو بَنْدَگَيْ نَهْ مَنْيَ

هَرْ خَهْ كَهْ كَبَرْپَيْ خَوْ بَاوَرْ لَهْ مَيْنَخَهْ مَهْ أَوْ بَاسْهَ
يَارِيْ هَرْ خَهْ مَنْيَ، يَارِيْ ! يَارِهْ تَگَيْ نَهْ مَنْيَ

زَمَا جَانَانَهْ دَرْوَغَوْ يَوْهْ وَعَدَهْ رَبَنْتِيَا كَرْهَ
خَانَ مَيْ پَرْپَيْ مَهْ كَرْپَوْ خَوْ جَانَانَ زَمَا بَبَخَيْ نَهْ مَنْيَ

چَيْ سَنْگَارْ أَوْ كَرْپَيْ پَهْ گَلَابْ رَخْسَارْ يَيْ دَاغْ پَرْبَوْحَيْ
دَجَانَانَ حَسَنْ عَجَيْبَهْ دَيْ چَيْ شَوْخَيْ نَهْ مَنْيَ

پَهْ هَرْ هَنْرَ پَهْ هَرْ صَفَتْ چَيْ اَرْوَيْ يَيْ خَاوَرِيْ
ئَارَهْ ! وَاكِدَارْ زَمَا دَخَاوَرِيْ گَلَالَيْ نَهْ مَنْيَ

د بنا ئېستونو د گو در په غاره
د تندی مرم د سمندر په غاره

وبمه چې خوک به ستا په شان بىكلې وي
زء ستا تصویر كرمه سحر په غاره

زء دې د مخ نه لکه زمکه چورلم
ژوند مې تېریگې بس د نمر په غاره

يقين مې هغه د گمان مې هغه
د بامبران د مندر په غاره

ما د ملګ رو دو رنگې ي ژروي
خواره په لاس کښې او خنجر په غاره

د خارهم دا پېژندګلو پوره ده
هر وخت يې پروت وي تور خادر په غاره

بیا کاخې تولې نسکورې کړه او بس
خو داسترګې مې مېخورې کړه او بس

که د مرګ سودا مې وي درته منظوره
دغه دوه ستړګې دې توري کړه او بس

زه اخر یمه اول یم ستا په عشق کښې
دروازه دې د در پورې کړه او بس

د ستم دا سلسله کړه په دې ختمه
دغه شته لمبې راپوري کړه او بس

دا ماحول به د تیاري له خوند خبر شي
توري زلفې دې سمسوري کړه او بس

ځار ته اوښایه کم——ال د محبت
څه کانې راباندي سورې کړه او بس

دَكَردارَدَ خاوندانو گفتار نه وي
دَ گفتارَدَ خاوندانو كردار نه وي

زَهَدَ خِيلَ الله په رحم باندي وي ارم
ماله هلتنه کښې لار راکړي چې لار نه وي

هُم را ګوري هم دي ستر ګې توري کري
څنګ به وايم په لممو کښې ګذار نه وي

يه زما دَ دې سېرپِ سینے جانانه
چې ستا ولې په يو کار کښې تلوار نه وي

زَهَدَ خدا يه دادعا هـر خلې غواړم
ستا په شونډو دي هیخ کله انکار نه وي

شل دې راته اووی او يېـوي ته دې پرېښودم
داسې دې خاموشە كرم گىلىـپى ته دې پرېښودم

ما پېكىنىـپ دـخـپـلـيـ مـيـنـىـپـى درـدـ گـوـيـاـنـهـ كـرـمـ دـىـ
زـءـ لـهـ سـوـزـهـ دـكـ وـوـمـهـ تـېـپـىـ تـهـ دـېـ پـرـېـښـودـمـ

تولـهـ شـېـ پـهـ هـجـرـ كـنـىـ زـماـپـهـ زـرـگـىـ خـةـ تـېـرـ شـوـ
دـغـهـ مـېـ وـئـىـلـ دـرـتـهـ هـغـىـ نـعـرىـ تـهـ دـېـ پـرـېـښـودـمـ

بـياـ تـارـيـخـ پـخـپـلـهـ بـانـدىـ ئـانـ رـاستـوـنـؤـلـوـ خـوـ
زـءـ پـهـ هـغـهـ دـارـ هـغـىـ نـعـرىـ تـهـ دـېـ پـرـېـښـودـمـ

خـنـگـهـ دـېـ تـارـوـنـهـ دـگـرـبـوانـ رـالـهـ رـاتـولـ كـپـلـوـ
خـدـاـيـ خـبـرـ چـېـ وـلـېـ تـماـشـىـ تـهـ دـېـ پـرـېـښـودـمـ

ئـآـرـ شـمـهـ اـناـ چـېـ سـرـلـورـمـ دـېـ رـالـهـ اوـسـاتـهـ
بـنـهـ شـوـهـ چـېـ دـبـنـكـلـىـ دـرـواـزـىـ تـهـ دـېـ پـرـېـښـودـمـ

مینه
حوالو
حوصله
امېد

مینه دی ذات د دې والونسو نه را اړوی
خلک دانا د لوی بریدونسو نه را اړوی

توره مايوسې به دې زمکې تل ته يوسي خو
لوره حوصله به دې د غرونسو نه را اړوی

اخوا د لمبو نه به ګلشن د سرو ګلونسو وي
هڅه او اميد دې د اورونسو نه را اړوی

لپونے

ڈالپونے

د عاشقان و لاري چا نيولى

زما ياران دي ماته لارنه نيسسي

له وبخه اوخيي او په اورؤسوزي

دلته چې کومه ونه بارنه نيسسي

د چا چې توري د الفت ازده وي

هغه ياران خان له په شمارنه نيسسي

دي مبخانه کبني لاس د بري کار ده

ئار لپونے ده په زور وارنه نيسسي

نَهْ دَ چَازَهْ تَهْ گَورِي نَهْ دَ چَاحَبَگَر تَهْ گُورِي
دا بَسْكَلِي چَرَتَهْ دَمَئِينَ دَزَرَهْ پَرَهْ رَتَهْ گُورِي

زَهْ چَيْ دَهْرِيَوْ بَسْكَلِي سَتَرَگَوْ تَهْ پَهْ زَيرَزَيرَ گُورِم
سَرَهْ چَيْ تَگَيْ ويْ نَسْوَ خَودْ بَهْ سَمنَدَرَتَهْ گُورِي

سَتا دَرَاتَلَوْ حَسَرَتْ يَيِّ اوْسَ هَمْ پَهْ لَبَمَهْ كَبَنِي پَرَوَتَ دَهْ
پَيْغَلَهْ پَهْ دَيْ اَرْمَانَ چَيْ خَيْ رَائِحَيْ نَوْ رَتَهْ گُورِي

پَهْ سَوْرَتَارَاقَ كَبَنِي سَوْزَبَدَلَعَ جَلْ وَهَلَعَ مَزَدَور
بَلَها سَوْالَونَهْ پَهْ لَبَمَوْ كَبَنِي خَايَ كَرَپَيْ نَمَرَتَهْ گُورِي

هَرِيَوْ اَنْسَانَ دَخَلَ فَطَرَتْ پَهْ اَئِينَهْ كَبَنِي بَسْكَارِي
دا خَيْنَيِّ نَهْ كَويْ دَخَبَرَهْ شَرَتَهْ گُورِي

وَرَتَهْ هَيْخَ نَهْ دَيْ لَوَيْ ، دَشْتَوَنَهْ دَيْ كَهْ لَوَرَهْ دَيْ غَرَونَه
خَارَخَلَ مَنَزَلَتَهْ گُورِي ، خَارَكَلهْ سَفَرَتَهْ گُورِي

خوک دے چې زما دَ زرۂ نه ، نۂ اوخي
بنکلی بیا دَ چا دَ زرۂ نه ، نۂ اوخي

زۂ دَ محبت دَ عقیدی سړے
حکه مې رهادَ زرۂ نه ، نۂ اوخي

لاره شي دَ ذهن نه مې اوخي خو
هغه بې وفادَ زرۂ نه ، نۂ اوخي

شنه چې دَ خندا نه په شا لاره شي
ستا مې دا ادا دَ زرۂ نه ، نۂ اوخي

هر ځلې دروغ اووايي لاره شي
هر ځل په ربنتيا دَ زرۂ نه ، نۂ اوخي

اوس بې په اسانه کوزوې زرۂ ته
خآرہ ! گورے بیا دَ زرۂ نه ، نۂ اوخي

سر په زنگون

په تنهايی کښې غلي ۋىزارمە
دَ خېل ارمان په خلى ۋىزارمە
خدايىدە خە اوشۇ په كلى باندى
دَ خان سىرە په كلى ۋىزارمە

گرانىٽ مىر حلپى

درد په اسوپلىي کښې خائىول دى
تا كە ھېرول كە يادول دى
ختمىٽ چرتە گرانىٽ مىر حلپى دى
ستا دَ كوشى خاورى بىكلىول دى

چې جنگ يې په صلا رضا زمونږ کلي ته راواړه
جنگي نه يم مجبور يمه سنگري جورهوم

اشر به خامحالري زما د زره خبره
چې زهه د درد له خريکو نه سندري جورهوم

الوزم د اسمان د هاغه سر پوره وزرم
الوت له به خهه دارنگوي و زري جورهوم

زما لاسونه ستپري دي له جنگه ستپه نه شو
پُښتون له به تر خو پوري دا زغري جورهوم

خهه او کرم د شاعر فطرت مې د غهه مجبوري ده
پاګل يم په خبره کښې خبره جورهوم

چې راشی د خار زړه له برکت ورسره راوړي
لګیا یمه د غم نه دې لښکرې جوړؤم

غم او خوب

زما په ستری وجود باردا سترے سترے ژوندون
یاره چې ستا غېږې له درشم نو دمه به شمه

څه د جانان غمونه دي څه د دوران غمونه
چې دا غمونه ټول اوډه کرم نو اوډه به شمه

خان کرہ ژوندے د پرھونو خلی دی وا اوستائے
پئے چراغونو کبی دی زبرے د ریا اوستائے

زء دې هم داسې گلورینه ګل بدنه غواړم
خېر که ما وژنې خو قیمت دی دادا اوستاټه

خطونه هم سبزی پیزو ان بنگری دی هم واپس کره
خَهْ يَوْه نَخْبِنْهُ خَوْ دَخَانْ سَرَه زَمَا اوْسَاتَهْ

دیدن به **ؤشىي** كە امېد دَدغە درە ساتى دَدغە كە وۇخە دَلپۇنى پېشانى بىا او ساتە

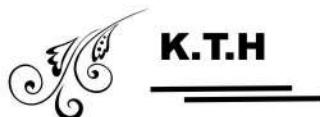
خاڻه ! ور درومه کلکي غوتې به هم سر پرانيزی
منزل اسان دے خوب نيت دي لر صفا او ساته

خواست

یه جادوگره ! ما ازاد کړه کنه
 د ذات له قېده مې راخلاص کړه کنه
 ستا د لېمو د سمندره وتل
 د دې غصب بنائېست د تله وتل
 زما په وس کښې نه ده
 یه جادوگره ! ما ازاد کړه کنه
 په دې پنجره کښې به مې ساه و خیثي
 ورو ورو رنځبرمه
 توئېرمه زه
 د خپل احساس په بادشاھي مې پرېږد
 د خپلې خوبنې په خانۍ مې پرېږد
 زما اختيار ماته په بېرته راکړه
 په ډکه حڅه باندي خندل غواړمه
 شوخي ، مستي او موسېدل غواړمه

دغه اثر د شوگیر و تریخوال
د خپلو سترگونه وینخل غواړمه
بس د ے
.....

دنیا بنایپسته ده ، ژوند بنایپسته ده
زما هنر بنایپسته ، روزگار بنایپسته ده
نور به د چا ذات ته کوزېږمه نه
په دې پې مخو به نازېږمه نه
.....

دَبَنار په دې بې جوړه شور کښې
زمانه خان ورکېږي لار ورکېږي
ماته آواز ټکه لاليه
دَ خود غرضه مشیاناو مینځ کښې
انسانیت خپله معنۍ چې بائېلې
دَ زړه راښکونکو انساناو مینځ کښې
دلته د هريو خيزي د کان چليږي
دلته جذبات او احساسات خرڅيږي
دلته د ژوند بولي ارزانه لګي
دلته چوپي د مسيحا تپري دي
دلته د هوکه د دارو ګانو په نوم
دلته زقم دي په خوبو کښې غښتي
دلته د ژوند د مسيحا په طمع
دلپزېدلې ، درډېدلې وجود

ساه په زگپروو او اسوپلو کنې خېزى
 دلته د درد او غم مفهوم يدل دے
 دلته په سر که دې لمبې بلېزې
 چرتە توفيق د بوي لپې او بوي
 د خدائى په نوم باندى هيچوک نه کوي
 دلته کنې درد هم ستادے ، غم هم ستادے
 دلته رواج د دلاسې نشته دے
 دلته خبرې کړي ، پېسې خبرې
 دلته غریب هډو سړے نه دے
 انسان نه دے
 هله لا لیه ! !
 ما د دې ځنګله لري بوئه
 د ختیو ګټو کور ته
 هغه ساده کلې ته
 هلته که خبر دے مسیحا نشته دے
 د ژوند احساس خوشته دے
 هلته که خبر دے مشینان نشته دے
 مینه الفت خوشته دے

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لُذْتَلَا

زءَ په خان نه پوهېرم
زمادنه دا د تندی احساس
مالپونے کړي
ما په شرو سر کړي

د اردو نظم ڙباره

هوا ولاره خو وءه
 هغه مابنام چې وو سلگو نیولے
 خداي زده هواله خه وئيلي وو هغو پانو ته
 چې تولي وُچې پاني
 خه وبرېدلې ، ژرېدلې ، لپزېدلې غوندي
 هم دغه پاني د دې غم دلاسه
 د خپل مرکزنه بيلېدلې ، رژېدلې
 ما ليولے تولي وُچې پاني
 په هره لار، په هر ڈگر په هريو غار او په غر ڙگرزبدم
 خو ما ؤنه موندلي
 بيا مې زړګه خپل دلاسه په دے کړو
 هوا به او درېبوي
 نو او به گورم
 هم دغه لاري رامعلومې به کړم

په کومو لارو چې هغوي ئ ملي دي
 خو دا زما خه خوش فهمي غوندي و
 هم دغې خيال خوزه تاله ترغه کرم

 هوا ولاره خو و
 يوه موده و تبره شوي پکښې
 د تورو زلفو په خنگل کښې مې سپين او لگبده
 په اسمان ستوري پر قبده خو هغه ستوري نه و
 هغه گلونه نه وو
 په چا چې و د زړه دنيا آباده
 هغه خوک پاتې نه و
 د دې نه غتيه الميه خو دا و
 چې نه مې ئان نه وي او زه دې جانان پاتې نه و
 هوا ولاره خو و
 يوه موده و تبره شوي پکښې

د هوا په چپو

تاته به نه در رسی
خود خپل زړه د تسلی له پاره
د مینې ډک د سلامونو پېغام
د لپونې هو چپو ته سپارم
چې دا د ورکو لارو یار له ورکړه

څله

دَ څلې يخه بوربونکي هوا
 دَ بارانه په تار پېبرلي خاځکي
 وُني برښدي او خاموشه غوندي
 کور او دٻوال دَ خاموشی په سولي
 داسي ختلي چې هيڅ هم نه وائي
 مارغان ورغلې دَ وبا په خله کښې
 ټول چاپېر چل دَ انځور ګر دَ ګوتو
 یو پړشانه شان تصویرښکاري
 دا خامو شي او دا ګونګ چاپېر چل
 دَ تنهايي احساس له زور ورکوي
 خکه ورک یمه لة خپله خانه
 دَ خپل وجود په دائره کښې نه یم
 لکه دَ وږي رانه زړه خورېږي
 لکه زما اجزاء زما چې نه وي

دَ ژوندانه په دې نازکو اوړو
دا خپل وجود راته هم بوج بنکاره شي
دَ دې ماحول دَ خاموشۍ مزا خو هله به وي
چې ما په ځان کښې ځای کړي
زما دَ زړه هر یو پرهر له ورکړي

تکور دَ تړمو شونډو

تور او سپین

دلته کښې ډېر خلک دی
ډېر پکښې تور خلک دی
لې پکښې سپین خلک دی
دا تور په توره وپنا
سم جنتیان بولی
دا سپین په سپینه وپنا
سم لکه اور کښې سوزی

ماته ډېر یادېبرې

سحر چې پاسېدم
 آسمان چې ډک مې د وریع ټلپدہ
 یوه شبېه پس باران هم رابنکې شو
 ما سره غم شو
 هاغه فکر یورم
 چې دا خو هاغه ورخ ده
 تا چې به وي
 زما د زړه درمانه !
 چې د اسې ورخ وي ماته ډېر یادېبرې

شلاون د درد او پرهر

تا چې به وي

راخه چې اولیکو نامې خپلې د ګل په پانو

د دغې ونې په دې ھډ د مینې نخبنه پرېږدو

دلولکو د دغه شوخ رنگه جامې او ګنډو

د نزاکت هره ادا د خپل وجود حصه کړو

راخه! چې لار شو

درنګونو په دنیا کښې ورک شو

راخه! چې شمار کړو د بودی د تال بنائېسته رنګونه

تا چې به وي

د خپلې مینې په پاکۍ چې کائېنات ګواه کړو

زمکه آسمان ګواه کړو

ستوري سپورمې ګواه کړو

هريو انسان ګواه کړو

تا به هم دغسې وي

•

که چري ستانه دَ بِلْتُون تصور ۽ کرمه زه
 نو لپونى به شمه مره به شمه
 خوشبو دَ گل دَ کوره نه ٿي او هبچري نه ٿي
 پرهر چي وي
 نو دَ خپل درد يبي شلاون نه کپري
 چي تماشه وي تماشي والا به خامخا وي
 زموئزپرون چي هيچ نامه نه لري
 دَ درد پرهر تپون دے ، دَ گل خوشبو تپون دے
 دَ زره او زره تپون دے
 خو
 دا خبري دي بس هسي افساني بنكاره شوي
 خوشبو دَ گل دَ کوره لاره او په مخه لاره
 شلاون دَ درد او دَ پرهر خومره په اسانه ۽ شو
 تماشه وه خو تماشي والا خوک پاتي نه شو
 تصور ۽ شو تصور دَ بِلْتُون خنگه ۽ شو
 ته خو هم هغسي يبي
 ولپي ته مره نه شوي حه ؟

•

تضاد

خلک تور دی زرۂ می سپین دے
 زرۂ می سپین دے خلک تور دی
 دا تضاد د تماشو دے
 چې زۂ خۂ یم خلک خۂ دی؟
 زۂ د اور پۂ سرو لمبو کنپی
 د گلاب کؤم پالنه
 دوئ لگیا دی په گلشن کنپی د سور اور تابیا کوینه
 زۂ الوت غواړم په برہ
 دوئ د زمکې تل ته درومي
 زۂ خبرې کوم شکرې
 دوئ د زهرو ډک ماران دی
 زۂ قائبل د ازادی یم
 دوئ قېدیان د یو قفس دی
 زۂ باغی د رواجونو

دوئي په دغه خول کښې گبر دي
 زهه د خپلې مرضي خان يم
 دوئي د بل د خلې سړي دي
 زهه د مينې کروند ګر يم
 دوئي نفترت ګري په زمکه
 زهه مطرب د سوز و ساز يم
 دوئي کانهه دي ، دوئي بې ذوقه
 زهه تصویر د مصوّر يم
 دوئي مې نهه ګوري رانده دي
 زهه حساس د ګل د پانو
 دوئي بې حس لکه د کانو
 دوئي چې ما په کانو ولې
 زهه شيشه يمه ماتېږم
 دوئي مزاج د هوا ګانو
 زهه د ګل غوندي رژېږم
 زهه بقا چې د خان غواړم
 بغاوت به زما حق وي

پښتون

مونږ تربگنۍ پښتون ولی ګنډې
 مونږ لادَ ذات دَ ولقي نه يو وَتې
 هغسيِ کؤودَ ميا مُلا خبرې
 غریب لا خان ته خان جي اوس هم وائې
 په پېغورونو يو بل اوس هم وژنو
 سوره زمونږدَ جهالت نخښه ده
 تربورولي مو په لستونې کښې مار
 ضد او عناد بئهَ دَ اعلا پایې کړو
 اوږده مونږهَ ورکو و پښني راکابو
 په تهمتونو جامي نېړنګو
 شردَ بازاره سم په بيعه اخلو
 بئهَ دَ نشو او تماسو عادت يو
 پښتو خو وايو خو پښتو نه کوو
 دَ بې حسې برید مو بئهَ کلک نېولې

خوک چې خه گته غواړي دلته راخې
 موږه په هر میدان کښې نه لوبوي
 کله چې چغه د مذهب و هي خوک
 کله خبره چې د خاورې او کړي
 دا سادګان او بې وقوف پښتنه
 د خپل سرونو نذراني وړاندې کړي
 لکه د دوى د سر قيمت چې نه وي
 لکه د دوى خه حبیثت چې نه وي
 عجبه دا سرونه هم او شيندي
 خو قرباني يې هیخ خه خوند اونه کړي
 هغسي بي دره ، بې کوره ګرځي
 هغسي يو د پراو ځای نه موسي
 د پښتنو دا شوکې پوکې بچې
 د ماشومتوب په مينه پوهه نه شو
 سحر د نمر سترګه ختلې نه وي
 د یو نمرۍ د پېداونښت په خاطر
 خپلو کارونو له په منډه درومي
 نه يې كتاب نه يې قلم او لېدأ

د ڙوند د سره يې لوی غم اولپدہ
 د پُښتنو یه شمله ورو خلکو
 د دې اولس خه فیصله پکار ده
 دوى د شعور په لاره ولې نه خي
 د یو مرکز نه لرې ولې تختي
 د یو امبل دانه وانه پښتائه
 په یو امبل کښې بیا پېرل غواړي
 چې د قامونو د سیالی جو ګه شي
 زمونه غته المیه خودا ده
 خه ڙننده پسه خه دانې لوندې دی
 خه او به خري خه کبان پاندہ دی
 د ڙوند شوي ټولي تقاضې بدلي
 لارې د زمکي نه اسمان ته لارې
 لارو ے سور شود هوا په او برو
 د نوي لارو د لقون د پاره
 د خلاګانو په دنيا کښې ورک شو
 پښتون چرگان او مړزان جنګوی
 یه په گاره ولار بد مست پښتونه !

په خدای که خان دې پېژندلے نه وي
 د چا غاصب د قدمونو لاندي
 هسي به والوزي د دورې په شان
 هغه انګن چې چالېدلے نه وو
 هغه انګن شود پردو گامونو
 هغه دبوال چې چا سر کړے نه وو
 هغه دبوال دې نسکته گوري ژاري
 يه په ګاره ولاړ بد مست پښتونه !
 په خدای که خان دې پېژندلے نه وي
 داسي بچي به دې په اور کښې سوزي
 داسي بي دره ، بي دياره به بي
 داسي به ورک پخپل وطن کښې گرځې

په کودري کښې ورخاړے

چې ارمانونو د غوبنستني چاري پربنیسولې
 د یاد په ټولو خرو خلو چې دمه کښیناستم
 د انتظار ټبوي په هغه تاخ کښې نه بلبدې
 د وران زړگي د اميدونونه چې ساه اوخته
 په تورو زلفو کښې وخت سپینې کربني رابنكودلې
 خزان رنګونه د څوانۍ له ګلستانه یوره
 چې د مستى نه مې اثر د لپوتوب اووتو
 د دوران غم د محبت د غمه اوویستمه
 د چاراتګ ته چې لپواله لاري نه خارمه
 ځاره ! په ژوند کښې کله کله خه عجبه ټشي
 ماته په دي وخت کښې یو بنسکلي لاس د ميني راکرو

هوس

دَ هوس ډکي سترګي
 کوم خوا چې اوپري نو په بله اوپري
 دا آرزو گانې سترې — دا سلسله د غونبتو
 خدايه! دا ولې غواروي
 خدايه! دا خومره غواروي
 کله خبرات د وجود — توري جوري سترګي
 کله شرنگا د پانزې پ کله مستي د بنګرو
 کله خورې خبرې ، د نازنینو د خلې
 د زړه په دشته کښې چې هر خوا سپرلي توکوي
 د پرهونو په سر — لکه تکور چې لکي
 د ذات دنه کمرے — ستا په راتلو پوره شي
 هوس د سر نه اوخي
 نو فطرت غلے کښې

انخور گر

زَهْ دَ كَچَهْ پِيَكَهْ رَنْگُونَوْ عَجَيْبَهْ انخور گر
 دَ خِيَالَ پَهْ زَمَكَهْ دَ جَانَانَ دَ تصَوِيرَ كَرْبَنَيِّ رَابِسَكَمْ
 دَ هَرَهْ گَوْتَهْ يَبِيْ چَابِرَهْ شَمَهْ تَأَوْ رَاتَأَوْ شَمْ
 وَبِمَهْ رَنْگُونَهْ وَرَلَهْ خَنَگَهْ اوْ دَ كَومَيِّ رَاوِرَمْ
 سَرَ پَهْ زَنْگُونَ شَمَهْ دَ سَوْجَهْ جَزِيرَهْ كَنَبَنَيِّ وَرَكَ شَمْ
 هَمَ پَهْ دَيِّ وَرَكَهْ كَنَبَنَيِّ يَوْ خَيَالَ مَيِّ پَهْ مَزْغَوْ كَنَبَنَيِّ رَاشِيِّ
 دَ كَائِنَاتَ رَنْگُونَهْ وَلَبِيْ دَيِّ لَهْ رَانُورَمَهْ؟
 يَوْ شَبَبَهْ دَاسِيِّ وَرَكَ يَمَ چَيِّ پَهْ بَرْتَهْ رَاشِمْ
 نَوْ شَبَبَهْ تَهْ وَايِمَ دَ جَانَانَ اوْرَبَلَ لَهْ تَورَ رَاكَهْ
 گَلَابَهْ تَهْ وَايِمَ دَ سَرْخَيِّ دَيَارَ رَخْسَارَهْ رَاكَهْ
 وَبِمَهْ اَحْسَاسَ چَيِّ دَ جَانَانَ دَ گَلُورِينَ وَجُودَ كَرمَ
 دَ تَنَدَرُونَوْ كَرسَا جَوَرَهْ كَرمَ خَنَدا دَ جَانَانَ
 دَ اَبْشَارُونَوْ مَسْتَيِّ رَاوِرَمَهْ اَدا لَهْ وَرَلَهْ
 قَدْوَقَامَتَ يَبِيْ خَهْ دَ سَرْوَيِّ دَ چَنَارَهْ وَاخْلَمْ

دا تول رنگونه چې راجمع کرم نو ۽ گورمه
 د هره گوته یې چاپېرہ شمہ تاؤ راتاؤ شم
 په دې انځور کښې راته چرته کښې کمې بشکاره شي
 زه د کچه پیکه رنگونو عجیبه انځور ګر
 د خیال په زمکه په رابسکودو کربنو لاس راکاډم

غني خان يو نظريه ده

ٿئه ترون د سوز او ساز ده
 ٿئه د مستو بنگرو شور ده
 خاموشي د سمندر ده
 مصمم لکه د غرد ده
 چې په يو خبره کلک ده
 چې د خپلي مرضي خان ده
 غني خان يو نظريه ده
 نظريه يو غني خان ده
 سُراوتال ده سوز او ساز ده
 چې د هر ارخه غرد ده
 غني خان داسي آواز ده
 د ڙوندون په نبض پوهه
 د هستئ د راز خبر ده
 انځور ګر د کمالاتو

سنگ تراش د احساساتو
 یون یې د اسې د مې په پښو کښې
 چې منزل یې چرته نیشتہ
 وسعتونه ورته خبر دي
 وزرونه یې د باز دي
 د خپل زړه د اراداتو
 د بل زړه د کېفياتو
 خه نقشه د اسې راکابې
 چې اولس ورته حبران شي
 لپونے فلسفې وايې
 زمکه خه ده اسمان خه ده
 که مکان د مې لا مکان ده
 خو موقوف په یو انسان ده
 انسان خه ده تضادات دي
 مجموعه د تور او سپین ده
 جنګ د خونې او ناخونې
 کله خنګه کله خنګه
 غني دي لپونے کرم

دا خیال بې ترې وېستلے

دا خیال بې بیا پېرلے

د لفظونو په امېل کښې

دا امېل یوه نظریه شوه

غني خان بې لپونے کرو

غني خان لئه خوده اوخي

لا شعور بې په گډا شي

لپونے شي سېپلنې شي

بیا په گډو ودو سر شي

ګلهې وډې نظریه شوه

د هر چا په زړه کښې خای شوه

د هر چا په شونډو راغله

د غني دغه سندره

لر او بر په گډا سر شو

پښتونخوا فلسفې او موتد

دا ګوهر پښتنې خاورې

په مزه مزه را لوئ کرو

دا ګوهر یوه نظریه شوه

دَ هر چا په زړه خوره شوه
دا خبره لاره لري
دَ وطن دَ حده و تې
دبستان شور دَ خپل فکر
غني خان يو نظريه ده
نظريه يو غني خان ده